

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 21.11.2001
KOM(2001) 685 endelig

BERETNING FRA KOMMISSIONEN

**om gennemførelsen af Rådets direktiv 91/271/EØF af 21. maj 1991 om rensning af
byspildevand, som ændret ved Kommissionens direktiv 98/15/EF af 27. februar 1998**

1.	INDLEDNING.....	5
2.	HOVEDFORPLIGTELSER OG FRISTER, SOM DIREKTIVET INDEBÆRER.....	6
3.	KORTLÆGGELSE AF FØLSOMME OMRÅDER.....	9
4.	SITUATIONEN PR. 31. DECEMBER 1998 I BYOMRÅDER PÅVIRKET AF FØLSOMME OMRÅDER.....	11
5.	MINDRE FØLSOMME OMRÅDER.....	16
6.	SPILDEVANDSSITUATIONEN I EU's STORBYER PR. 31. DECEMBER 1998.....	16
7.	SITUATIONEN I DE ENKELTE MEDLEMSSTATER.....	17
7.1.	Belgien.....	17
7.1.1.	Kortlægning af følsomme områder.....	18
7.1.2.	Byområder påvirket af følsomme områder.....	18
7.1.3.	Spildevandsrensning i storbyer.....	18
7.2.	Danmark.....	19
7.2.1.	Kortlægning af følsomme områder.....	19
7.2.2.	Byområder på over 10 000 PE.....	19
7.2.3.	Spildevandsrensning i storbyer.....	19
7.3.	Tyskland.....	20
7.3.1.	Kortlægning af følsomme områder.....	20
7.3.2.	Byområder påvirket af følsomme områder.....	20
7.3.3.	Spildevandsrensning i storbyer.....	20
7.4.	Grækenland.....	20
7.4.1.	Kortlægning af følsomme områder.....	20
7.4.2.	Byområder påvirket af følsomme områder.....	21
7.4.2.1.	Første version.....	21
7.4.2.2.	Anden version.....	21
7.4.5.	Spildevandsrensning i storbyer.....	22
7.5.	Spanien.....	22
7.5.1.	Kortlægning af følsomme områder.....	22
7.5.2.	Byområder påvirket af følsomme områder.....	22

7.5.3.	Spildevandsrensning i storbyer	23
7.5.4.	Mindre følsomme områder	24
7.6.	Frankrig.....	25
7.6.1.	Kortlægning af følsomme områder	25
7.6.2.	Byområder påvirket af følsomme områder	25
7.6.3.	Spildevandsrensning i storbyer	26
7.7.	Irland.....	26
7.7.1.	Kortlægning af følsomme områder	26
7.7.2.	Byområder påvirket af følsomme områder	26
7.7.3.	Spildevandsrensning i storbyer	27
7.8.	Italien	27
7.8.1.	Kortlægning af følsomme områder	27
7.8.2.	Byområder påvirket af følsomme områder	28
7.8.3.	Spildevandsrensning i storbyer	29
7.9.	Luxembourg.....	30
7.9.1.	Kortlægning af følsomme områder	30
7.9.2.	Byområder.....	30
7.9.3.	Spildevandsrensning i storbyer	30
7.10.	Nederlandene	31
7.10.1.	Kortlægning af følsomme områder	31
7.10.2.	Byområder.....	31
7.10.3.	Spildevandsrensning i storbyer	31
7.11.	Østrig	31
7.11.1.	Kortlægning af følsomme områder	31
7.11.2.	Byområder påvirket af følsomme områder	32
7.11.3.	Spildevandsrensning i storbyer	33
7.12.	Portugal.....	33
7.12.1.	Kortlægning af følsomme områder	33
7.12.2.	Byområder påvirket af følsomme områder	33
7.12.3.	Spildevandsrensning i storbyer	34

7.12.4.	Mindre følsomme områder	35
7.13.	Finland	35
7.13.1.	Kortlægning af følsomme områder	35
7.13.2.	Byområder på over 10 000 PE	35
7.13.3.	Spildevandsrensning i storbyer	36
7.14.	Sverige	36
7.14.1.	Kortlægning af følsomme områder	36
7.14.3.	Spildevandsrensning i storbyer	38
7.15.	Det Forenede Kongerige	38
7.15.1.	Kortlægning af følsomme områder	38
7.15.2.	Byområder påvirket af følsomme områder	38
7.15.3.	Spildevandsrensning i storbyer	39
7.15.4.	Mindre følsomme områder	40
8.	OVERTRÆDELSESPROCEDURER	40
9.	FORESTÅENDE OPGAVER FOR KOMMISSIONEN	42
10.	KONKLUSION	43

**Sammenfattende rapport om
Medlemsstaternes kortlæggelse af følsomme områder
De af medlemsstaterne truffede foranstaltninger med henblik
på tidsfristen den 31.12.1998
Spildevandsbehandling i større byer
Kommissionens kontrol af kortlæggelsen af følsomme
områder**

1. INDLEDNING

I januar 1999 offentliggjorde Europa-Kommissionen sin første beretning¹ om gennemførelsen af Rådets direktiv 91/271/EØF af 21. maj 1991 om rensning af spildevand,² ændret ved Kommissionens direktiv 98/15/EF af 27. februar 1998³. Direktivet, der hører til grundpillerne i Fællesskabets vandpolitik, har til formål at beskytte miljøet mod negative virkninger af udledning af byspildevand.

Den første beretning fra Kommissionen indeholdt en nærmere beskrivelse af forurening forårsaget af byspildevand, en indledende status over medlemsstaternes gennemførelse af direktivet, og en sammenfatning af medlemsstaternes gennemførelsesprogrammer. I rapporten understregedes den store indsats, der er gjort af medlemsstaterne, de betydelige omkostninger, som gennemførelsen af direktivet forventes at medføre (130 mia. EUR for de 14 medlemsstater bortset fra Italien) og de betænkelige forsinkelser, som er bebudet for Bruxelles og Milano.

I forhold til direktivet om rensning af byspildevand var december 1998 en milepæl. Pr. denne dato skulle medlemsstaterne bl.a. have sørget for, at der var rensningsanlæg til rådighed for alle byområder med 10 000 personækvivalenter eller derover, når spildevandet udledes til et følsomt område (se nærmere nedenfor). Der var ikke noget formelt krav om, at medlemsstaterne skulle foretage indberetning specielt vedrørende fristen december 1998, men Kommissionen har på eget initiativ besluttet at anmode medlemsstaterne om at afgive disse oplysninger. Der blev følgelig sendt formelle anmodninger herom til medlemsstaterne i april 1999. Påmindelser blev sendt i marts 2000. Foruden spørgsmålet om spildevandrensning i følsomme områder blev medlemsstaterne anmodet om at indgive oplysninger om spildevandsrensning i større byområder, også når udledning ikke finder sted til følsomme områder.

---

¹ KOM (1998) 775 endelig udg. 15.1.1999.

² EFT L 135 af 30.5.1991, s. 40.

³ EFT L 67 af 7.3.1998, s. 29..

Foruden de af medlemsstaterne afgivne svar bygger denne beretning på en undersøgelse⁴ om følsomme områder, som er udarbejdet af Kommissionens tjenestegrene. Kun 13 af medlemsstaterne har afgivet alle de af Kommissionen anmodede oplysninger vedrørende spildevandsrensning i følsomme områder.

Forsinkelserne i indhentning af oplysninger fra medlemsstaterne har klart betydet, at der er sket ændringer i situationen i de to år, der er gået siden de første anmodninger blev afgivet. Et første udkast til rapporten sendtes til medlemsstaterne i december 2000 for at indhente afsluttende kommentarer. I teksten er taget hensyn til bidrag modtaget fra medlemsstaterne indtil 15. februar 2001.

Kommissionen følger fortsat gennemførelsesprocessen i alle medlemsstater.

I beretningen fremlægges desuden Kommissionens projekter for de kommende år. Kommissionen har specielt til hensigt at fortsætte sin kontrol med overholdelsen af direktivet og bistå landene hermed. Den vil navnlig øge sin bistand til de små og mellemstore byområder i medlemsstaterne, som berøres af fristen den 31. december 2005, og til EU-ansøgerlandene for at hjælpe dem med at efterkomme direktivet.

2. HOVEDFORPLIGTELSE OG FRISTER, SOM DIREKTIVET INDEBÆRER

Som hovedforpligtelse indebærer direktivet, at der skal være tilvejebragt kloaknet og rensningsanlæg for spildevand med følgende frister:

- **31. december 1998:** sidste frist for etablering af et kloaknet og system til vidtgående rensning (sekundær⁵ + tertiær⁶ rensning) skal forefindes i alle byområder med over 10 000 personækvivalenter⁷, som udleder spildevand til et følsomt område eller det tilhørende afstrømningsområde. Resultaterne af Kommissionens kontrol med overholdelsen af denne frist er indeholdt i denne beretning.

---

⁴ ERM-undersøgelse: "Verification of Vulnerable Zones under the Nitrates Directive and Sensitive Areas under the Urban Waste Water Treatment Directive", Environmental Resource Management.

⁵ Ved sekundær rensning forstås en proces, der sædvanligvis består i biologisk rensning med efterklaring, eller en tilsvarende proces.

⁶ Ved tertiær rensning forstås, at den sekundære rensning suppleres med rensning for kvælstof (nitrifikation/denitrifikation) og/eller phosphor og/eller eventuelle andre forureningsfaktorer af betydning for vandets kvalitet eller nærmere anvendelse: mikrobiologisk forurening, farve osv. Stk. 3 og 4 i artikel 5 og tabel 2 i bilag I (ændret ved direktiv 98/15/EF) angiver kriterierne for behandling af spildevand, der udledes til følsomme områder, som en mindste procentuel nedsættelse i mængden af total phosphor og total kvælstof og fastlægger koncentrationsstandarder for disse parametre.

⁷ Personækvivalent (PE) er en enhed for bionedbrydelig organisk forurening og udgør den gennemsnitsbelastning, som frembringes af én person i ét døgn. I direktivet er den specificeret som 60 g BOD5 (biokemisk iltforbrug i fem døgn) pr. døgn. Byområdets størrelse, angivet i PE, svarer til den organiske belastning forårsaget af byområdet på en gennemsnitsdag i den af årets uger, hvor produktionen er størst. Den beregnes som summen af den organiske

- **31. december 2000:** sidste frist for etablering af systemer til sekundær rensning⁸ og kloaknet i alle byområder på over 15 000 PE, som ikke udleder spildevand til et følsomt område eller til dettes afstrømningsområde. Denne frist gælder også bionedbrydeligt industrispildevand, som fra anlæg i de i direktivet angivne fødevarerforarbejdende industrier udledes direkte til vandrecipienten. Kommissionen har indledt en kontrol af overholdelsen af denne frist, og resultaterne heraf vil blive fremlagt i en tredje beretning om gennemførelsen af direktivet.
- **31. december 2005:** sidste frist for etablering af kloaknet og rensningssystemer i alle byområder på mellem 2000 og 10 000 PE, som udleder spildevand til et følsomt område eller dettes afstrømningsområde, med sekundær rensning eller passende rensning⁹ afhængigt af, om udledningen sker til ferskvandsområder, flodmundinger eller kystvande, samt i byområder på mellem 2 000 og 15 000 PE, som ikke udleder spildevand til sådanne områder. Mindre byområder, som i forvejen har et kloaknet, skal ligeledes have etableret et system med passende rensning til denne dato.

De øvrige hovedfrister og -forpligtelser, som direktivet indebærer, er følgende:

- **30. juni 1993:** direktivet skal være omsat i national lovgivning. Senest denne dato skulle medlemsstaterne have sat de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme direktivet. I den første beretning fra Kommissionen anførtes, at mange medlemsstater var bagud med lovgivning afledt af direktivet. Direktivet er nu omsat i den nationale lovgivning i alle medlemsstater, med Italien som den sidste i 1999.
- **31. december 1993:** tilledning af industrispildevand til kloaknet og rensningsanlæg for byspildevand og tilledning af visse typer biologisk nedbrydeligt industrispildevand til vandrecipienter skal være omfattet af på forhånd fastsatte bestemmelser og/eller særlige godkendelser. Medlemsstaterne har truffet alle de nødvendige foranstaltninger til at opfylde disse forpligtelser.
- **31. december 1993:** medlemsstaterne skulle udarbejde et program for gennemførelse af direktivet. Alle medlemsstater har fremsendt et sådant program til Kommissionen med forskellig forsinkelse. Flere medlemsstater har endvidere sendt Kommissionen ajourføringer af oplysningerne i disse programmer. For Belgiens og Italiens vedkommende har de indsendte programmer ikke været i overensstemmelse med direktivets bestemmelser eller med det anmodede mønster for præsentationen.

---

belastning, som det pågældende døgn frembringes af fast beboelse og årstidsbetinget beboelse og serviceerhverv foruden af det industrispildevand, som skal opsamles af et kloaknet.

⁸ For udledning til kystvande eller flodmundinger, som af medlemsstaterne er kortlagt som mindre følsomme, kan anvendes mindre mindre vidtgående rensning end sekundær rensning, når visse betingelser for dispensation er opfyldt og efter aftale med Kommissionen og Rådet.

⁹ 'Passende rensning', en proces eller et bortskaffelsessystem, som sætter recipientvandene i stand til at opfylde nå de foreskrevne kvalitetsmålsætninger og de relevante bestemmelser i direktiv 91/271/EØF og ethvert andet af Fællesskabets direktiver.

- **31. december 1993:** medlemsstaterne skal have kortlagt følsomme områder. Nedenfor er nærmere redegjort for dette grundlæggende punkt, som er afgørende for, hvilken type spildevandsrensning, der skal etableres, og inden for hvilken frist, det skal ske.
- **Første gang den 30. juni 1995, derefter hvert andet år:** de myndigheder og organer, som er ansvarlige for gennemførelsen i medlemsstaterne, offentliggør en situationsrapport over bortskaffelse af byspildevand og slam i deres sektor. Medlemsstaterne fremsender disse rapporter til Kommissionen, så snart de er offentliggjort. I 1999 opstillede en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter for medlemsstaterne og Kommissionen en model for situationsrapporten for at bistå myndighederne med udarbejdelse af rapporten og for at harmonisere de afgivne oplysninger. Kommissionen har endnu ikke modtaget situationsrapporter fra Grækenland og Italien. Endvidere omfatter den fra Tyskland modtagne rapport kun visse regioner. Endelig har størstedelen af medlemsstaterne ikke overholdt den toårige frist for offentliggørelse af rapporten og fremsendelse til Kommissionen som foreskrevet i direktivet.
- **Den 31. december 1998:** bortskaffelse af slam fra rensningsanlæg for byspildevand skal være undergivet generelle regler, registrering eller godkendelse. De af Kommissionen foretagne kontroller viser, at alle medlemsstater har indført sådanne foranstaltninger i forbindelse med bortskaffelse af slam. Senest samme dato skulle endvidere bortskaffelse af slam til overfladevand ved dumpning fra skibe, udledning gennem rørledninger eller på anden måde gradvis være afviklet. Kun Spanien, Irland og Det Forenede Kongerige anvender jævnligt denne fremgangsmåde. Det Forenede Kongerige forbød denne fremgangsmåde efter 1998 i sin afledte lovgivning. Irland har oplyst Kommissionen om, at bortskaffelse af slam til søs var tilladt efter national lov indtil den 31. december 1998, hvorefter den blev forbudt. Irland har imidlertid vedgået, at bortskaffelse af slam til søs først ophørte i september 1999. Endvidere var Irland af den opfattelse, at det ikke var nødvendigt at forbyde udledning af slam til andre overfladevande end havet, da denne bortskaffelsesmetode ikke anvendtes. Spanien har ikke til Kommissionen anmeldt at have truffet nogen foranstaltninger til forbud mod bortskaffelse af slam til overfladevande.
- Endelig henledes opmærksomheden på, at direktivet foreskriver, at tilledning af industrispildevand til kloaknet og rensningsanlæg for byspildevand er underkastet forudgående bestemmelser og/eller særlig godkendelse, og at sådanne tilledninger overvåges i overensstemmelse med direktivets særlige bestemmelser herom. Ovennævnte arbejdsgruppe har udarbejdet et EDB-baseret spørgeskema til indsamling af oplysninger om overvågningen af udledning. Kommissionen har i september 2000 udsendt spørgeskemaet til alle medlemsstater med anmodning om at benytte det til indsamling af oplysninger om den overvågning, som er foretaget i 1999 for byområder omfattet af fristen den 31. december 1998. Medlemsstaterne fremsender disse oplysninger til Kommissionen senest ved udgangen af juni 2001. Kommissionen vil sammenfatte resultaterne i sin tredje beretning om gennemførelsen.

3. KORTLÆGGELSE AF FØLSOMME OMRÅDER

I direktivets artikel 5 bestemmes, at medlemsstaterne senest den 31. december 1993 skal have kortlagt følsomme områder efter de i bilag II fastlagte kriterier.

Disse kriterier refererer til tre grupper af følsomme områder:

- ferskvandsområder, flodmundinger og kystnære vandområder, der er eutrofierede¹⁰ eller som kan blive eutrofierede, hvis der ikke træffes beskyttende foranstaltninger;
- ferske overfladevande, som er bestemt til oppumpning af drikkevand, som indeholder eller må forventes at indeholde over 50 mg nitrat/l;
- områder, hvor yderligere rensning er nødvendig for at opfylde andre af Rådets direktiver, således direktiverne om fiskevande, om badevande, om skaldyrvande, om bevaring af vilde dyr og naturlige levesteder osv.

Hører et vandområde under en af disse tre grupper, er dette tilstrækkeligt grundlag for at betegne det som følsomt.

Kortlægning af et vandområde som følsomt område var en nødvendig forudsætning for direktivets praktiske anvendelse. I områder, der er udpeget som følsomme, skulle kloak- og rensningssystemer, som rensere mere vidtgående end sekundær rensning, være driftsklar senest den 31. december 1998 for alle byområder på mere end 10 000 PE, som udleder spildevand til det følsomme område og til afstrømningsområder som bidrager til områdets forurening. Disse rensningskrav finder ikke anvendelse i følsomme områder, hvor det kan godtgøres, at reduktionen af den samlede belastning med kvælstof og phosphor er mindst 75 % for hver af de to parametre.

I henhold til artikel 5, stk. 8 behøver en medlemsstat ikke kortlægge følsomme områder, hvis den foretager den vidtgående (tertiære) rensning på hele sit område. Fem medlemsstater har besluttet at anvende vidtgående rensning på denne måde: Danmark, Luxembourg, Nederlandene, Finland og Sverige.

Ni andre medlemsstater - Belgien, Tyskland, Spanien, Frankrig, Grækenland, Irland, Italien, Portugal og Det Forenede Kongerige - har kortlagt visse vandområder på deres område som følsomme områder. Kortlægningen af disse områder fandt sted med større eller mindre forsinkelse mellem 1994 og 1999. Østrig var af den opfattelse, at ingen vandområder på dets område opfyldte kriterierne for at blive kortlagt som følsomt område.¹¹ De østrigske myndigheder har erklæret, at deres foranstaltninger endog går ud over kravene i direktivet ved at kræve tertiær behandling på anlæg til mindre end 10 000 PE.

---

¹⁰ Underkastet eutrofiering: ved eutrofiering forstås vands berigelse med næringssalte, især kvælstof- og/eller phosphorforbindelser, der medfører øget algevækst og udvikling af højere former for planteliv, som igen resulterer i en uønsket forstyrrelse af balancen mellem organismene i vandet og af vandets kvalitet.

¹¹ I vedlagte kort angiver mørkegrøn farve områder kortlagt som følsomme af medlemsstaterne, mens den lysegrønne farve angiver de afstrømningsområder eller dele heraf, hvor

Nogle medlemsstater - således Belgien, Spanien, Frankrig og Italien - fandt ikke, at byområderne i visse dele af afstrømningsområderne omkring følsomme områder burde underkastes vidtgående (tertiær) rensning.¹² Hvad dette angår er det Kommissionens opfattelse, at kvælstof og phosphor - som begge optræder i byspildevand og medfører forureningsformer svarende til de første to kriterier for kortlægning af et område som følsomt - er meget persistente. En væsentlig del af kvælstof- og phosphorudledningen fra byområder, som har over 10 000 PE og ligger i afstrømningsområderne for vandområder kortlagt som følsomme, vil således nå frem til disse vandområder. Det er Kommissionens opfattelse, at hvis man undlader at tilvejebringe terciær rensning i visse byområder på mere end 10 000 PE beliggende i afstrømningsområdet for et følsomt område med henblik på at mindske mængden af næringsstoffer ansvarlige for forureningen af området, må dette anses for manglende efterkommelse af direktivet. Denne manglende efterkommelse er særlig udtalt i følgende stater: Spanien, som ikke har tilvejebragt nogen vidtgående rensning i afstrømningsområderne for floder, hvis nedre del er udpeget som følsomme, således Ebro og Guadalquivir; Italien, navnlig hvad angår afstrømningsområdet for Po-deltaet og de (stærkt eutrofierede) tilgrænsende kystnære vande, der er udpeget som følsomme; samt Belgien, på grund af udledningen i det vallonske område, som bidrager til forureningen af ferske vande i Flandern og de kystnære vande af Nordsøen, begge udpeget som følsomme.

Ovenstående ti medlemsstater, som har besluttet ikke at indføre en vidtgående rensning på hele deres område, skal mindst hvert fjerde år revidere deres liste over følsomme områder. Listen bør derfor være revideret senest 31. december 1997, igen derefter senest 31. december 2001, og så videre. Kun Frankrig og Det Forenede Kongerige har revideret deres første liste over følsomme områder, hvilket fandt sted i henholdsvis 1999 og 1998. Østrig har meddelt, at dets revisionsprocedure ikke har vist nogen vandområder, som bør betegnes som følsomme.

Mellem 1998 og 2000 har Kommissionen ladet et konsulentfirma kontrollere de følsomme områder kortlagt af ovennævnte ti medlemsstater.¹³ I denne undersøgelse afsløres mangler i de følsomme områder kortlagt af medlemsstaterne,¹⁴ og der udpeges andre områder, som er potentielt følsomme som følge af eutrofiering, samt højt nitratindhold i overfladevande bestemt til drikkevandsforsyning. I undersøgelsen fremhæves det forhold, at en lang række medlemsstater ikke har taget tilstrækkeligt hensyn til eutrofieringsgraden af deres vande. Der er tale om Nordsøen (fra de

---

medlemsstaterne har besluttet at anvende direktivets bestemmelser om beskyttelse af følsomme områder.

¹² De afstrømningsområder, som ikke er taget i betragtning af disse medlemsstater, er på kortene angivet med lyserødt uden dobbeltskravering. I Tyskland svarer lyserøde områder uden dobbeltskravering til regionerne Sachsen og Sachsen-Anhalt. Disse to regioner besluttede imidlertid i juli 2000 at indføre terciær rensning for kvælstof og phosphor på hele deres område for at bekæmpe eutrofieringen af de kystnære vande i Nordsøen og Østersøen.

¹³ Verification of vulnerable areas identified pursuant to the Nitrates Directive and sensitive areas identified pursuant to the Directive on urban waste water - ERM-rapporter mellem marts 1999 og juni 2000.

¹⁴ Vandområder, som efter Kommissionens opfattelse burde have været udpeget som følsomme, er på kortene vist med mørkerødt. De tilsvarende afstrømningsområder, hvor der burde have været indført vidtgående (tertiær) rensning af byspildevand, er dobbeltskraveret med lyserød farve.

kystnære vande i Nordfrankrig til Sverige), Østersøen og Adriaterhavet, som alle lider under omfattende eutrofieringsproblemer. Efter Kommissionens opfattelse har hverken Belgien, Frankrig, Italien, Finland, Sverige eller Det Forenede Kongerige truffet alle de nødvendige foranstaltninger til at mindske indholdet af næringsstoffer (kvælstof og phosphor) i spildevandet for at bedre situationen. Endvidere har hverken Spanien, Grækenland, Frankrig, Irland, Italien, Portugal eller Det Forenede Kongerige efter Kommissionens opfattelse truffet alle de nødvendige foranstaltninger i forbindelse med udledning af byspildevand, som bidrager til en mere lokal eutrofiering langs kysterne af Atlanterhavet, Den Engelske Kanal, Nordsøen, Det Irske Hav og Middelhavet.

Vedrørende eutrofiering har Kommissionen endvidere ladet udarbejde to rapporter, som beskriver medlemsstaternes metoder til kortlægning af eutrofierede eller potentielt eutrofierede vandområder, og som foreslår anbefalinger for at harmonisere dem ud fra det aktuelle videnskabelige stade. Den ene rapport omhandler kystnære vande,¹⁵ den anden omhandler ferske vande.¹⁶

Kommissionen er endvidere klar over, at anvendelsen af det tredje kriterium for kortlægning af følsomme områder for visse medlemsstaters vedkommende er mangelfuld. Specielt er tertiær rensning nødvendig for at beskytte talrige badevande og skaldyrvande ved at nedsætte indholdet af de forureningsfaktorer fra byspildevand, som kan påvirke dem. Alligevel har kun Spanien, Frankrig, Portugal og Italien taget hensyn til dette kriterium til beskyttelse af badevande og skaldyrvande ved kortlægning af følsomme områder, og kun for visse kystvandes vedkommende.

4. SITUATIONEN PR. 31. DECEMBER 1998 I BYOMRÅDER PÅVIRKET AF FØLSOMME OMRÅDER¹⁷

Som anmodet af Kommissionen ved brev af 23. april 1999 har medlemsstaterne indberettet om situationen i byområder, som de anser for påvirket af de følsomme områder, de har kortlagt. Nedenstående situationsrapport tager derfor ikke hensyn til byområder beliggende i de dele af afstrømningsområderne for følsomme områder, som ikke er taget i betragtning af medlemsstaterne (i kortene vist med lyserødt) eller i afstrømningsområderne for områder, som Kommissionen anser for potentielt følsomme (dobbeltkravede lyserøde områder).

---

¹⁵ Criteria used for the definition of eutrophication in coastal/marine waters - ERM - april 2000.

¹⁶ Criteria for the identification of freshwaters subject to eutrophication - Europa-Kommissionen - Det Fælles Forskningscenter - januar 2001.

¹⁷ I denne beretning forstås ved "byområder omfattet af følsomme områder", byområder, som ligger i de pågældende afstrømningsområder for følsomme områder, og som bidrager til forureningen af disse områder (jf. artikel 5 af Rådets direktiv 91/271/EØF). Betegnelsen "byområde" skal opfattes i den i direktiv 91/271/EØF, artikel 2, stk. 4 anvendte forstand.

Første del af nedenstående tabel viser antal af og organisk belastning fra de byområder med over 10 000 personækvivalenter, hvor der ifølge medlemsstaterne bør etableres vidtgående (tertiær) rensning for at beskytte følsomme områder. Hver sådan belastning udgør klart en stor del af den totale organiske belastning for medlemsstater, som har besluttet at indføre vidtgående rensning på hele deres område¹⁸ (Danmark, Luxembourg, Nederlandene, Finland og Sverige) eller for en stor dels vedkommende (Tyskland). Modsætningsvis finder andre medlemsstater (Grækenland, Spanien, Irland, Italien, Østrig, Portugal), at vidtgående rensning til beskyttelse af følsomme områder kun er nødvendig for mindre end 10 % af medlemsstatens samlede organiske belastning, og dermed kun for et mindre antal byområder. Tallene for Frankrig og Det Forenede Kongerige er lidt højere, idet henholdsvis 25 % og 18 % af medlemsstatens organiske belastning kræver vidtgående rensning.

Ved vurdering af graden af overensstemmelse for de 3 247 undersøgte byområder ud af de i alt ca. 20 000 byområder omfattet af direktivet tages både kloaksystemer og rensningsanlæg i betragtning. Hvad angår den art terciær rensning, som er nødvendig for at mindske eller forebygge eutrofiering af recipientvandene, er det Kommissionens opfattelse, at både udledning af kvælstof og phosphor er årsag til eutrofiering, hvad enten der er tale om ferske vande, marine vande eller flodmundinger. Det er videnskabeligt påvist, at hovedårsagen til eutrofiering sædvanligvis er nitrogen for kystvanden og phosphor for ferske vandets vedkommende. Hvad angår overensstemmelsen med rensningskravene finder Kommissionen således, at medmindre det modsatte kan dokumenteres videnskabeligt for bestemte vandområder, bør der i det mindste renses for phosphor for at mindske eutrofieringen af ferske vande og for kvælstof for at mindske eutrofieringen af kystnære vande og flodmundinger. Imidlertid viser de nyeste undersøgelser, at det både i ferske og marine vande gælder, at kvælstof og phosphor begge kan være begrænsende faktorer, enten samtidig eller skiftevis, afhængigt af algearter og årstid, og at det ofte er nødvendigt at reducere begge næringsstoffer.

Ud over foranstaltninger vedrørende individuelle behandlingsanlæg har en række medlemsstater truffet foranstaltninger til nedsættelse af phosphorindholdet i rengøringsmidler. Disse foranstaltninger bidrager utvivlsomt til at mindske belastningen.

Frankrig og Tyskland har ikke indsendt de oplysninger, Kommissionen har anmodet om vedrørende overensstemmelsen af byområder berørt af følsomme områder.

Luxembourg og Nederlandene har påpeget, at de ikke har kontrolleret overensstemmelsen af vandrensningen i hvert af de omfattede bysamfund, men i stedet - som der gives mulighed for i direktivets artikel 5, stk. 4 - har lagt den samlede procentuelle reduktion af kvælstof- og phosphorbelastningen af hele deres område til grund. Disse to medlemsstater anfører imidlertid, at de den 3. december 1998 ikke havde opnået den 75 % reduktion i kvælstof og phosphor, som direktivet kræver. Tyskland underrettede endvidere i januar 2001 Kommissionen om, at det havde til hensigt at benytte sig af muligheden for en samlet vurdering af niveauet af kvælstof og

---

¹⁸ Endvidere fandt Kommissionen, at Belgien burde indføre terciær rensning i alle byområder med over 10 000 PE, skønt der ikke var truffet officiel beslutning herom af den vallonske region.

phosphor for alle tyske byområder i følsomme områder. Af de 13 medlemsstater, som har stillet tilstrækkelige oplysninger til rådighed om byområder, som de anser for at være berørt af følsomme områder, synes kun Danmark og Østrig efter Kommissionens opfattelse at være næsten i overensstemmelse med direktivet. For Danmarks vedkommende var kun to byområder ikke i overensstemmelse med direktivets bestemmelser den 31. december 1998. For Østrigs vedkommende var kun et enkelt område ikke i overensstemmelse. Alle øvrige medlemsstater synes klart at være ude af overensstemmelse med denne frist. Størstedelen af medlemsstaterne planlægger at nå overensstemmelse mellem 1999 og 2005.

Byområder på over 10 000 PE, som berøres af følsomme områder og organisk belastning - situationen pr. 31/12/1998

Medlemsstat	<u>OMFATTEDE BYOMRÅDER</u>				<u>I OVERENSSTEMMELSE</u>				<u>IKKE I OVERENSSTEMMELSE</u>			
	Antal Byområder	Belastning af følsomme områder (PE)	Total- belastning (PE)	% ¹	Antal byområder	%	Belastning (PE)	%	Antal byområder	%	Belastning (PE)	%
BELGIEN B	189	7 801 350	9 164 000	85,1 %	12	6,3 %	468 081	6,0 %	177	93,7 %	7 333 268	94,0 %
DANMARK DK	125	6 876 605	8 393 000	81,9 %	123	98,4 %	6 848 167	99,6 %	2	1,6 %	28 439	0,4 %
TYSKLAND D	1685	109 831 358	141 458 400	77,6 %								
GRÆKENLAND ² GR	33	881 400	10 811 000	8,2 %	4	12,1 %	123 396	14,0 %	29	87,9 %	758 004	86,0 %
GRÆKENLAND ³ GR	16	646 000	10 811 000	6,0 %	4	25,0 %	122 740	19,0 %	12	75,0 %	523 260	81,0 %
SPANIEN E	120	5 973 306	74 439 000	8,0 %	35	29,2 %	1 433 593	24,0 %	85	70,8 %	4 539 713	76,0 %
FRANCE F	267	17 868 530	70 510 000	25,3 %								
IRLAND IRL	11	237 000	3 918 000	6,0 %	7	63,6 %	135 000	57,0 %	4	36,4 %	102 000	43,0 %
ITALIEN I	51	3 211 968	95 460 196	3,4 %	16	31,4 %	1 316 907	41,0 %	35	68,6 %	1 895 061	59,0 %
LUXEMBOURG ⁴ L	11	764 500	914 000	83,6 %	-	-	-	-	-	-	-	-

NEDERLANDENE ⁴ NL		263	15 473 498	17 218 000	89,9 %	-	-	-	-	-	-	-	-
Medlemsstat	<u>OMFATTEDE BYOMRÅDER</u>				<u>I OVERENSSTEMMELSE</u>				<u>IKKE I OVERENSSTEMMELSE</u>				
	Antal Byområder	Belastning af følsomme områder (PE)	Totalbelastning (PE)	% ¹	Antal byområder	%	Belastning (PE)	%	Antal byområder	%	Belastning (PE)	%	
ØSTRIG O	25	1 871 885	18 569 000	10,0 %	24	96,0 %	1 791 885	95,7 %	1	4,0 %	80 000	4,3 %	
PORTUGAL P	27	1 333 517	16 742 000	8,0 %	5	18,5 %	256 000	19,2 %	22	81,5 %	1 077 517	80,8 %	
FINLAND FI	85	4 352 317	4 550 000	95,7 %	11	12,9 %	478 360	11,0 %	74	87,1 %	3 873 957	89,0 %	
SVERIGE S	144	7 263 240	7 496 000	96,9 %	34	23,6 %	2 451 910	33,8 %	110	76,4 %	4 811 330	66,2 %	
DET FORENEDE KONGERIGE UK	212	13 386 805	76 528 000	17,6 %	19	9,0 %	1 536 902	11,5 %	150	70,7 %	10 180 629	76,0 %	
TOTAL	3 247	197 127 279	556 170 596	35,4 %									

(1) Procentdel af den samlede organiske belastning i medlemsstaten.

(2) Første version

(3) Anden version

(4) Luxembourg og Nederlandene anvendte direktivets artikel 5, stk. 4, som giver mulighed for fravigelse af bestemmelserne om individuelle rensningsanlæg på over 10 000 PE i henhold til artikel 5, stk. 2 og stk. 3, hvis det kan godtgøres, at reduktionen af den samlede belastning, der tilføres et rensningsanlæg i det pågældende område, er mindst 75 % for total phosphor og 75 % for total kvælstof.

5. MINDRE FØLSOMME OMRÅDER

Skønt direktivet pålægger medlemsstaterne at kortlægge følsomme områder, kan de vælge at kortlægge visse kystnære vande og flodmundinger som mindre følsomme, når disse på grund af deres morfologi, hydrologi eller særlige hydrauliske betingelser er i stand til at modtage udledning af byspildevand efter mindre vidtgående behandling end sekundær rensning, uden det dette har negativ indvirkning på miljøet.

Spanien, Portugal og Det Forenede Kongerige har kortlagt sådanne mindre følsomme områder. Kommissionen vil her påpege, at følsomme eller potentielt følsomme områder af kystnære vande og de tilgrænsende vandområder ikke opfylder betingelserne for at blive kortlagt som mindre følsomme, hvis disse områder kan blive påvirket ved spildevandsudledning. Specielt gælder kan som mindre følsomme områder ikke kortlægges badevande og skaldyrvande, som er særligt skrøbelige og følsomme for udledning af spildevand, eller de umiddelbart tilgrænsende vandområder, som kan blive påvirket ved udledningen. Kommissionen anfægter derfor visse mindre følsomme områder kortlagt i Nordirland, på Portugals vestkyst, på Madeira, Azorerne og De Kanariske Øer og på den andalusiske kyst. Hvad Andalusien angår, er det Kommissionens opfattelse, at specielt vandene i Middelhavet som følge af det meget begrænsede tidevandsskift ikke opfylder de hydrologiske kriterier eller hydrauliske betingelser for at blive kortlagt som mindre følsomme.

Det er vigtigt, at man er opmærksom på, at i hvert enkelt tilfælde, hvor rensningen er mindre vidtgående end sekundær rensning før udledning til et mindre følsomt område, skal der begæres fravigelse: Medlemsstaten skal for Kommissionen forelægge udtømmende undersøgelser, som viser, at sådanne udledninger ikke vil have negativ indflydelse på miljøet (artikel 6, stk. 2), og - for fravigelser vedrørende byområder på over 150 000 PE - at mere vidtgående rensning ikke vil gavne miljøet (artikel 8, stk. 5). Kommissionen skal gennemgå sådanne undersøgelser og træffe passende foranstaltninger efter at have forelagt projektet for det udvalg, der er nedsat i medfør af artikel 18, samt om nødvendigt for Rådet.

I 1999 begærede Portugal fravigelse for byområdet på Estoril-kysten (720 000 PE) nær Lissabon. En afgørelse i denne sag skal træffes i 2001. I december 2000 indsendte Det Forenede Kongerige til Kommissionen undersøgelser som foreskrevet i artikel 6, stk. 2, vedrørende de skotske byområder Stornoway (53 000 PE) og Lerwick (30 000 PE). Spanien har ikke begæret nogen fravigelse. Under disse omstændigheder er det Kommissionens opfattelse, at bortset fra de tre nævnte byområder skal alle byområder i EU på mere end 15 000 PE pr. 31. december 2000 foretage mindst sekundær rensning, også ved udledning til vande kortlagt som mindre følsomme.

6. SPILDEVANDSSITUATIONEN I EU'S STORBYER PR. 31. DECEMBER 1998

Foruden at vurdere graden af overensstemmelse pr. 31. december 1998 ønskede Kommissionen at give EU-borgerne et øjebliksbillede af spildevandsrensningens standard i alle store europæiske byer på denne dato til orientering og af hensyn til gennemsigtigheden.

Kommissionen anmodede om disse oplysninger ved brev af 22. marts 2000. Nedenstående kort viser de oplysninger, der er modtaget fra medlemsstaterne. Kun Tyskland og Frankrig¹⁹ har ikke reageret på Kommissionens anmodning. Hvert større bysamfund beskrives ved ét samlet rensningsniveau, selv om bysamfundet består af flere byområder²⁰ i direktivets forstand. Kommissionen har stillet oplysningerne til rådighed på denne måde for at de skal blive lettere forståelige for borgeren. Kun Italien har angivet navne, som i mange tilfælde ikke svarer til navnet på den pågældende hovedby.

Situationen for 527 byer med over 150 000 personækvivalenter pr. 31. december 1998²¹ var som følger:

- 78 foretog sekundær + fuld tertiær rensning (blå prikker på kortene);
- 221 foretog fuld sekundær rensning, eller fuld sekundær + delvis tertiær rensning (grønne prikker);
- 57 foretog delvis sekundær rensning, eller primær rensning af alt spildevand eller en del af heraf (gule prikker).
- 37 foretog slet ingen rensning (røde prikker);
- for 134 byer har Kommissionen ikke modtaget fuldstændige oplysninger (orange prikker).

Det må understreges, at størstedelen af de 37 byer, som slet ikke foretog nogen rensning pr. 31. december 1998, og de 57 øvrige, som foretog en ufuldstændig rensning, havde planlagt de nødvendige investeringer til at rette op på denne utilfredsstillende situation. I februar 2001 var en del af dette arbejde allerede afsluttet, men i mange større byer bliver der forsinkelser på mellem 5 og 10 år.

7. SITUATIONEN I DE ENKELTE MEDLEMSSTATER

7.1. Belgien

I Belgien ligger ansvaret for direktivets gennemførelse hos de tre regioner: Flandern, Vallonien og Bruxelles-regionen.

---

¹⁹ For Frankrigs vedkommende benyttede Kommissionen de data offentliggjort af *Réseau National de Données sur l'Eau* (RNDE), som fremstiller situationen i 1996, sammen med ajourførte data for en række større byer.

²⁰ Ved et byområde forstås i direktivet et område, hvor befolkning og/eller økonomiske aktiviteter er tilstrækkelig koncentreret til, at byspildevand kan opsamles og ledes til et rensningsanlæg for byspildevand eller et endeligt udledningssted.

²¹ Situationen i 1996 for Frankrigs vedkommende, i 2000 for Spaniens vedkommende.

7.1.1. Kortlægning af følsomme områder

I 1992 og 1995 kortlagde Flandern alle sine vande, også kystnære vande, som følsomme. I 1994 kortlagde Bruxelles-regionen Senne-floden, som løber gennem byen, som følsom. I 1995 kortlagde Vallonien visse af sine flodstrækninger som følsomme, navnlig for at give beskyttelse til brug af drikkevand. Vallonien har dermed undladt at tage hensyn til det forhold, at dets vande løber ind i Flandern, hvis vande er kortlagt som følsomme, og derefter ud i Nordsøen, hvis kystnære vande ligeledes er kortlagt som følsomme. I Juni 2000 meddelte de vallonske myndigheder, at det var deres hensigt at kortlægge hele deres område som følsomt af ovennævnte grunde. Kommissionen har imidlertid pr. 15 februar 2001 ikke modtaget nogen formel underretning om denne kortlægning.

7.1.2. Byområder påvirket af følsomme områder

Ved vurdering af overensstemmelsen af byområder i følsomme områder er der taget hensyn til de 189 belgiske byområder med flere 10 000 personækvivalenter, herunder byerne i den vallonske region, for hvilke kravet om vidtgående rensning endnu ikke er lovfæstet. Resultaterne, der er sammenfattet i nedenstående tabel, viser, at kun 6 % af byområderne opfyldte forpligtelserne i direktivet pr. 31. december 1998. Den flamske region og Bruxelles-regionen har planer om at komme i overensstemmelse i 2004-2005. I den vallonske region må påregnes en længere forsinkelse som følge af størrelsen af de nødvendige investeringer.

B	ANTAL	%	BELASTNING (PE)	%
BYOMRÅDER BERØRT AF FØLSOMME OMRÅDER	189		7.801.350	
BYOMRÅDER I OVERENSSTEMMELSE PR. 31.12.98	12	6,3 %	468 081	6,0 %
BYOMRÅDER SOM IKKE ER I OVERENSSTEMMELSE PR. 31.12.98	177	93,7 %	7 333 268	94,0 %

7.1.3. Spildevandsrensning i storbyer

Pr. 31. december 1998 anvendte byerne i Flandern sekundær rensning, men burde anvende tertiær rensning. Situationen er anderledes i Vallonien: mens Mons anvender tertiær rensning, anvender Charleroi og Liège slet ingen rensning for en stor del af befolkningen. Pr. 31. december 1998 foretog Bruxelles by slet ingen rensning af spildevandet. Det første rensningsanlæg, som opførtes, har rensset en tredjedel af spildevandet på sekundært niveau siden efteråret 2000, dvs. på et lavere niveau end foreskrevet i direktivet. Det andet rensningsanlæg i Bruxelles er på planlægningsstadiet og vil ikke komme i drift før 2004-2005.

7.2. Danmark

7.2.1. Kortlægning af følsomme områder

Danmark har - som der gives mulighed for i direktivets artikel 5, stk. 8 - besluttet at anvende vidtgående rensning (tertiær rensning af kvælstof og phosphor) på hele sit område. Det er derfor ikke nødvendigt at kortlægge følsomme områder med henblik på anvendelsen af dette direktiv.

7.2.2. Byområder på over 10 000 PE.

Danmark har 125 byområder med over 10 000 personækvivalenter. De danske myndigheder har oplyst til Kommissionen, at 123 af disse anvendte kloaksystemer med vidtgående rensning (sekundær rensning + terciær rensning af kvælstof og phosphor) pr. 31. december 1998. Kun byområderne Aså og Tange var på dette tidspunkt ikke i overensstemmelse med direktivet. Danmark er den medlemsstat, der yder den bedste indsats på området og er meget tæt på at være i fuld overensstemmelse for alle byområder på over 10 000 PE på sit område.

DK	ANTAL	%	BELASTNING (PE)	%
BYOMRÅDER PÅ OVER 10 000 PE	125		6 876 605	
BYOMRÅDER I OVERENSSTEMMELSE PR. 31.12.98	123	98,4 %	6 848 167	99,6 %
BYOMRÅDER SOM IKKE ER I OVERENSSTEMMELSE PR. 31.12.98	2	1,6 %	28 439	0,4 %

7.2.3. Spildevandsrensning i storbyer

Fem danske byer har over 150 000 personækvivalenter. Det drejer sig om: Aalborg, Århus, Fredericia, København og Odense. Som nævnt anvender disse fem byer fuld terciær rensning for kvælstof og phosphor.

7.3. Tyskland

7.3.1. Kortlæggelse af følsomme områder

I Tyskland er seksten regioner ansvarlige for direktivets gennemførelse og har hver for sig skullet kortlægge følsomme områder. Den foretagne kortlæggelse viser, at regionerne har besluttet at etablere vidtgående (tertiær) rensning for byområder beliggende i afstrømningsområderne for Nordsøen og Østersøen.²² Bayern og Baden-Württemberg har truffet samme beslutning vedrørende byområder i afstrømningsområdet for Bodensøen, visse af de bayerske søer og øvre Donau. Kun hovedparten af den tyske del af Donau-bækkenet anses ikke for at være afstrømningsområde for et følsomt område.

7.3.2. Byområder påvirket af følsomme områder.

De tyske myndigheder har forelagt en liste over 1 685 bysamfund på over 10 000 PE, som er beliggende i afstrømningsområdet for følsomme områder og svarer til 110 millioner PE eller 78 % af de personækvivalenter, som omfattes af direktivet i Tyskland.²³ De tyske myndigheder har endvidere erklæret, at alle disse bysamfund havde et kloaksystem, som var i overensstemmelse med direktivets bestemmelser pr. 31. december 1998. De har imidlertid ikke givet oplysninger om overensstemmelsen af spildevandsrensningen på dette tidspunkt. Kommissionen har derfor ingen oplysninger til vurdering af rensningsniveauet eller Tysklands overholdelse af fristen den 31. december 1998. I et brev til Kommissionen i januar 2001 erklærede de tyske myndigheder, at de endelig havde besluttet at vurdere overensstemmelsen ikke for de enkelte byområder, men - som der gives mulighed i direktivets artikel 5, stk. 4 - på grundlag af den procentuelle reduktion af kvælstof og fosfor i alle afstrømningsområderne for følsomme områder.

7.3.3. Spildevandsrensning i storbyer

Tyskland har ikke tilsendt Kommissionen en situationsrapport over rensning i større byer. I et brev til Kommissionen i januar 2001 har Tyskland blot beskrevet situationen for ca. 10 af Tysklands næsten 129 byer med 150 000 personækvivalenter eller derover.

7.4. Grækenland

7.4.1. Kortlæggelse af følsomme områder

Grækenland kortlæggelse af følsomme områder kom så sent som august 1999, fem et halvt år efter fristen i direktivet, og efter udløb af fristen den 31. december 1998 for gennemførelse af de foranstaltninger, som er nødvendige til beskyttelse deraf. 34 søer, floder, flodmundinger og kystnære vande er således udpeget som følsomme på grundlag af eutrofiering. Det konsulentfirma, som udførte kontrolundersøgelsen for Kommissionen i 2000, konkluderede at 16 andre vandområder (kystnære, søer og floder) ligeledes burde have været kortlagt som følsomme på grund af eutrofiering og af hensyn til beskyttelse af vand bestemt til drikkevandsforsyning. Specielt viser undersøgelsen, at den nedre del af Den Saroniske Bugt, som modtager spildevand fra Athen, og Thessaloniki Bugten, som modtager spildevand fra Thessaloniki, burde have været kortlagt som følsomme med hensyn til eutrofiering.

---

²² På kortene er ingen del af Sachsen eller Sachsen-Anhalt vist som afstrømningsområde for et følsomt område, da beslutningen i disse to regioner blev truffet på et sent tidspunkt (juli 2000).

²³ Disse tal indbefatter ingen dele af Sachsen eller Sachsen-Anhalt.

Kortlægningen af følsomme områder i Grækenland vil blive genstand for yderligere drøftelse med de græske myndigheder og Kommissionen.

7.4.2. Byområder påvirket af følsomme områder.

Ifølge det første brev fra de græske myndigheder i juni 2000 ligger 33 byområder med over 10 000 personækvivalenter i afstrømningsområdet for et følsomt område og krævede tertiær rensning pr. 31. december 1998. I et næste brev, dateret januar 2001, specificerede myndighederne, at der faktisk kun er 16 byområder, som skal tages i betragtning, da størrelsen af de først opførte byområder var blevet overvurderet efter omorganisering af lokaladministrationen. I begge tilfælde synes de græske byområder, som kræver tertiær rensning, i organisk belastning kun at udgøre 6 til 8 % af de græske byområder omfattet af dette direktiv. Graden af overensstemmelse var pr. 31. december 1998 lav, da kun var 4 ud af de 16 (eller 33) byområder efter Kommissionens vurdering var overensstemmende, nemlig Livadia, Karpenisi, Komotoni og Arta.

7.4.2.1. Første version

GR	ANTAL	%	BELASTNING (PE)	%
BYOMRÅDER BERØRT AF FØLSOMME OMRÅDER	33		881 400	
BYOMRÅDER I OVERENSSTEMMELSE PR. 31.12.98	4	12,1 %	123 396	14,0 %
BYOMRÅDER SOM IKKE ER I OVERENSSTEMMELSE PR. 31.12.98	29	87,9 %	758 004	86,0 %

7.4.2.2.. Anden version

GR	ANTAL	%	BELASTNING (PE)	%
BYOMRÅDER BERØRT AF FØLSOMME OMRÅDER	16		646 000	
BYOMRÅDER I OVERENSSTEMMELSE PR. 31.12.98	4	25,0 %	122 740	19,0 %
BYOMRÅDER SOM IKKE ER I OVERENSSTEMMELSE PR. 31.12.98	12	75,0 %	523 260	81,0 %

Desuden afgav de græske myndigheder oplysninger vedrørende de samme byområder berørt af følsomme områder pr. 31. december 2000. Situationen har udviklet sig tilfredsstillende, da ti byområder blev anset for at være i overensstemmelse på denne dato.

7.4.5. Spildevandsrensning i storbyer.

Grækenland har seks storbyer med over 150 000 personækvivalenter: Athen, Thessaloniki, Iraklion, Elefsina Aspropyrgos, Metamorphosis og Patra. Athen og Thessaloniki har alene over fire millioner personækvivalenter, svarende til næsten halvdelen af den græske befolkning.

Pr. 31. december 1998 foretog Iraklion og Metamorphosis sekundær rensning, Athen primær rensning, Thessaloniki ufuldstændig sekundær rensning, og Patra og Elefsina Aspropyrgos slet ingen rensning. Pr. 31. december 2000 var situationen blevet bedre i Thessaloniki, som indførte fuld sekundær rensning efterfulgt af kvælstofrensning ved årets slutning. Projekter er under gennemførelse i Patra, Elefsina Aspropyrgos og Athen. Rensningsanlægget i Patra ventes driftsklart i 2001. Til Athen-området besluttedes det i 2000 at opføre et anlæg til sekundær rensning samt kvælstofrensning.

7.5. Spanien

7.5.1. Kortlægning af følsomme områder

I forordningen af 25. maj 1998 opstilledes for hele Spanien en liste over følsomme områder svarende til "interregionale" vandområder, dvs. dem, hvor flere regioner berøres. Kortlægning af følsomme områder inden for en region, "intraregionale" følsomme områder, sorterer under de regionale myndigheder. Dokumenterne fra Spanien henviser derfor til visse regionale myndigheders kortlægning af følsomme områder, navnlig i Catalonien, Galicien og De Baleariske Øer, men de pågældende områder er ikke officielt anmeldt til Kommissionen. Kun Andalusien har officielt kortlagt følsomme områder og mindre følsomme områder ved anordning af marts 1999, men i dokumenterne indsendt af Spanien i november 2000 medregnedes kun to af de følsomme områder, som Andalusien havde kortlagt i 1999. Spanien har anvendt direktivets tre kriterier til kortlægning af følsomme områder: bekæmpelse af eutrofiering, beskyttelse af vande bestemt til drikkevandsudvinding og beskyttelse af badevande.

Af rapporten fra januar 2000, som gennemgår de følsomme områder kortlagt i Spanien, fremgår, at yderligere 44 vandområder burde have været kortlagt som følsomme hvad angår eutrofiering. Der er hovedsagelig tale om afstrømningsområder samt kystnære vande og flodmundinger i Andalusien, Asturien, De Baleariske Øer, Cantabrien, Galicien og Baskerlandet.

7.5.2. Byområder påvirket af følsomme områder.

Af de dokumenter, som de spanske myndigheder har fremsendt til Kommissionen, fremgår, at man i 120 spanske byområder mente, at der behøvedes tertiær rensning til beskyttelse af følsomme områder. Disse byområder repræsenterer kun 8 % af den forureningsbelastning, som berøres af direktivet i Spanien.

Listen omfattede ikke byområder, som udleder spildevand til de 44 ovennævnte potentielt følsomme vandområder. Ligeledes var mange byområder beliggende i afstrømningsområderne for potentielt følsomme områder ikke med på listen. I dokumenterne fra Spanien er den nedre del af Ebro-floden i Catalonien således opført som følsom, men bysamfundene i de andre regioner i flodbækkenets øvre del foretager ikke tertiær rensning. Det samme gælder afstrømningsområderne for floderne Guadalquivir, Guadiana, Júcar, Tajo og Douro. Kommissionen er derfor af den overbevisning, at der med udgangspunkt i antallet af vandområder med behov for beskyttelse og de tilsvarende afstrømningsområder bør foretages tertiær rensning i en lang række spanske byområder.

Den type tertiær rensning, som kræves af de spanske myndigheder for de 120 byområder på listen, er rensning for kvælstof, phosphor og mikrobiologisk forurening, eller en kombination heraf. 35 af de 120 bysamfund anses for at have været i overensstemmelse med direktivets bestemmelser pr. 31. december 1998.

<i>E</i>	ANTAL	%	BELASTNING (PE)	%
BYOMRÅDER BERØRT AF FØLSOMME OMRÅDER	120		5 973 306	
BYOMRÅDER I OVERENSSTEMMELSE PR. 31.12.98	35	29,2 %	1 433 593	24,0 %
BYOMRÅDER SOM IKKE ER I OVERENSSTEMMELSE PR. 31.12.98	85	70,8 %	4 539 713	76,0 %

7.5.3. *Spildevandsrensning i storbyer*

I november 2000 beskrev Spanien situationen i sine storbyer i 2000, men ikke situationen pr. 31. december 1998.

I 2000 var situationen i de 72 spanske byer med over 150 000 personækvivalenter således:

- 8 foretager tertiær rensning: Almería, Bilbao, Calvia, Oviedo, Valladolid, Vitoria-Gasteiz, Xirivella og Zaragoza.
- 39 foretager fuld sekundær rensning, herunder Madrid, Sevilla og Valencia.
- 18 foretager ufuldstændig sekundær rensning eller primær rensning. Hertil hører Barcelona, hvor situationen er stærkt tilfredsstillende. Halvdelen af denne storby med næsten 1,7 millioner personækvivalenter foretager primær rensning, og den anden halvdel udleder sit spildevand til havet helt urensset.
- 7 byer foretager slet ingen spildevandsrensning: La Coruña, Alginet, Cadiz, Donostia-San Sebastian, Gijon, Logroño og Tui.

De spanske myndigheder har oplyst, at rensningsanlæg er under opførelse i de fleste større byer, hvor rensning savnes eller er utilstrækkelig, således i Alginet, San Sebastian, Logroño og Barcelona, og at disse byer vil være i overensstemmelse i løbet af to-tre år. For andre større byer med manglende eller utilstrækkelig rensning er rensningsanlæg enten planlagt eller entrepriser under forhandling.

7.5.4. *Mindre følsomme områder*

Spanien hører sammen med Portugal og Det Forenede Kongerige til de tre medlemsstater, som har kortlagt kystnære vande som mindre følsomme. I Spanien er man af den opfattelse, at udledning af spildevand, som kun er primært rensset, til sådanne mindre følsomme områder ikke vil have negativ indvirkning på miljøet. I Spanien ligger ansvaret for kortlægning af mindre følsomme områder hos de enkelte regioner. Siden 1997 har Spanien kortlagt sådanne mindre følsomme områder langs kysterne af Middelhavet og Atlanterhavet samt ved De Kanariske Øer. Kun regionen Andalusien har dog officielt kortlagt mindre følsomme områder langs hele kystlinjen, hvilket skete ved anordning af marts Marts 1999²⁴. I november 2000 meddelte de statslige spanske myndigheder til Kommissionen, at det efter samråd med regionerne kun var De Kanariske Øer, som har flere mindre følsomme områder, som ligeledes er ved at blive gennemgået. Kommissionen har imidlertid ikke fået meddelelse om ophævelse af artikel 3, stk. 2 i anordningen af marts 1999, som er udstedt af regionen Andalusien og kortlægger mindre følsomme områder.

Som anført i kapitel 5 i denne beretning anfægter Kommissionen en lang række mindre følsomme områder, som er kortlagt i De Kanariske Øer og Andalusien, hvilket sker ud fra den opfattelse, at udledning af spildevand, som kun er primært rensset, kan påvirke kvaliteten af mange områder med badevand i disse to regioner. Endvidere er det Kommissionens opfattelse, at Andalusien ved kortlægning af mindre følsomme områder ikke tog hensyn til, at udledning kan påvirke nærliggende vandområder kortlagt som følsomme, både i selve Andalusien og i Algarve-regionen i Portugal. Som anført i kapitel 5 er det Kommissionens overordnede synspunkt, at vandene i Middelhavet på grund af deres hydrodynamiske egenskaber ikke opfylder direktivets kriterier for mindre følsomme områder.

Spanien har ikke sendt nogen anmodning til Kommissionen om dispensation med henblik på mindre vidtgående rensning end sekundær rensning før udledning til et mindre følsomt område. Det er derfor Kommissionens opfattelse, at alle byområder i Spanien på mere end 15 000 PE siden 31 December 2000 har skullet foretage mindst sekundær rensning, også ved udledning til vande, som af de spanske myndigheder er kortlagt som mindre følsomme.

---

²⁴ De mindre følsomme områder, som er kortlagt af de andalusiske myndigheder ved anordning af 2. Marts 1999, er følgende:
- fra munden af Guadiana-floden til Kap Trafalgar, randområdet mellem territorialfarvandsgrænsen og linjen en halv sømil fra kysten.
- fra Kap Trafalgar til grænsen for det uafhængige samfund Murcia, randområdet mellem territorialfarvandsgrænsen og linjen en halv sømil fra kysten.

7.6. Frankrig

7.6.1. Kortlæggelse af følsomme områder

Frankrig opstillede sin første officielle liste over følsomme områder i november 1994 med anvendelse af de tre kriterier i direktivet. Denne liste blev af Frankrig revideret i august 1999 og udvidet med en række yderligere følsomme områder. I nedenstående kort er denne revision indtegnet. De franske myndigheder har ikke, som anmodet af Kommissionen, angivet det eller de tilgrundliggende kriterier for kortlæggelse af de enkelte vandområder som følsomme.

De har heller ikke skelnet mellem vandområder, som er forurenede eller antagelig forurenede, og de tilhørende afstrømningsområder, hvor der ligeledes skal træffes beskyttelsesforanstaltninger. De har kortlagt to typer områder som ”følsomme”. Kommissionen må derfor konkludere, at Frankrigs målsætning med hensyn til beskyttelse af følsomme områder er vanskelig at forstå.

Af den undersøgelse, der er foretaget af Kommissionen i 1999 til kontrol af de indsendte oplysninger, fremgår desuden, at også andre vandområder burde have været kortlagt som følsomme hvad angår eutrofiering. Det drejer sig om ferske vande og kystnære vande ved Artois-Picardy sænkningen, Seine-bugten og den nedre del af Seinen, floder og kystnære vande i Bretagne, vandløb i Vendée-provinsen, floden Vistre og kystsøen Etang de Thau.

7.6.2. Byområder påvirket af følsomme områder

De franske myndigheder har ikke indsendt de oplysninger, som Kommissionen anmodede om ved brev af 23. april 1999 og 22. marts 2000. De har blot i december 2000 fremsendt et kort over følsomme områder kortlagt i 1994 med angivelse af 281 byområder, som er beliggende i disse områder. Af en vedlagt liste fremgår, at pr. 31. december 1998 var 151 byområder i overensstemmelse, mens 130 ikke var i overensstemmelse med direktivets bestemmelser. I et memo vedlagt denne liste angiver de franske myndigheder, at disse byområder forventes at opnå overensstemmelse i løbet af to-tre år.

Ifølge en evaluering, som Kommissionen har foretaget ved hjælp af data fra *Réseau National de Données sur l'Eau* (RNDE), repræsenterer byområder berørt af følsomme områder 25 % af den samlede belastning fra franske byområder omfattet af direktivet. De fleste større franske byer ligger uden for de følsomme områder kortlagt af Frankrig.

På grundlag af ovennævnte kontrol af følsomme områder er det imidlertid Kommissionens opfattelse, at der for byer som Lille og Paris bør foretages tertiær rensning for kvælstof og phosphor for at mindske eutrofieringen af de ferske og marine vande nedstrøms for disse udledninger.

I et cirkulære offentliggjort i et fransk tidsskrift i april 1999 erklærede den franske minister for miljø og regional planlægning, at kun 38 % af de byområder, som berøres af følsomme områder, ville opfylde fristen 31. december 1998, 27 % ville være ét til tre år bagud, og 35 % over fire år bagud.

7.6.3. *Spildevandsrensning i storbyer.*

Frankrig har ikke besvaret Kommissionens forespørgsel om situationen i byer med over 150 000 personækvivalenter.

Ifølge RNDE og andre oplysninger indsamlet at Kommissionen har Frankrig 61 byer med over 150 000 personækvivalenter. Byer som Angers, Besancon, Cholet, Colmar, Douai, Metz, Nantes og Royan anvender tertiær rensning. Mange andre anvender fuld sekundær rensning. Imidlertid foretager visse storbyer som Lille, Marseille og Bordeaux kun en meget mangelfuld rensning (primær eller meget ufuldstændig sekundær rensning).

7.7. **Irland**

7.7.1. *Kortlæggelse af følsomme områder*

I 1994 kortlagde Irland fire søer som følsomme hvad angår eutrofiering: Lough Derg, Lough Leane, Lough Oughter og Lough Ree foruden seks flodstrækninger: Boyne, Camlin, Castlebar, Liffey, Nenagh og Tullamore.

Kommissionens kontrol fra 1999 viser, at ingen flodmundinger eller kystnære vandområder er kortlagt som følsomme af de irske myndigheder. Den viser desuden, at 14 kystområder og flodmundinger, herunder Dublin-bugten samt flodmundingerne og havneområdet ved Cork, lider under eutrofieringsproblemer og burde have været kortlagt som følsomme. Undersøgelsen omfatter desuden seks floder (Proules, Dodder, Tolka, Cavan, Brosna og Blackwater) og tre søer (Muckno, Monalty og Ennell), som burde have været kortlagt som følsomme.

Irland har ikke revideret listen over følsomme områder som direktivet kræver.

7.7.2. *Byområder påvirket af følsomme områder*

De irske myndigheder har indført tertiær rensning til reduktion af fosfor i 11 byområder, som berøres af følsomme områder. Disse 11 byområder repræsenterer kun 6 % af den organiske belastning fra irske bysamfund, som berøres af direktivet.

Efter Kommissionens opfattelse bør der i langt større omfang anvendes tertiær rensning i Irland, navnlig tertiær rensning for kvælstof og i visse tilfælde for fosfor i store byer som Dublin og Cork for at modvirke eutrofieringen af kystnære vande og flodmundinger.

Af de 11 byområder, som af Irland anses for at foretage tertiær rensning for fosfor:

- anses de 7 for pr. 31. december 1998 at have været i overensstemmelse med direktivets bestemmelser: Athlone, Castlebar, Killarney, Mullingar, Nenagh, Roscrea og Tullamore.

- de øvrige 4 - Cavan, Longford, Navan og Osberstwon - var ikke i overensstemmelse pr. 31. december 1998, men de irske myndigheder har tilkendegivet, at de vil være i overensstemmelse senest i 2001.

<i>IRL</i>	ANTAL	%	BELASTNING (PE)	%
BYOMRÅDER BERØRT AF FØLSOMME OMRÅDER	11		237 000	
BYOMRÅDER I OVERENSSTEMMELSE PR. 31.12.98	7	63,6 %	130 000	57,0 %
BYOMRÅDER SOM IKKE ER I OVERENSSTEMMELSE PR. 31.12.98	4	36,4 %	102 000	43,0 %

7.7.3. Spildevandsrensning i storbyer

Irland har tre større byer med over 150 000 personækvivalenter.

- Dundalk (180 000 PE) foretog ingen rensning pr. 31. december 1998, men et anlæg til sekundær rensning forventedes driftsklar ved udgangen af 2000.

- Cork (302 000 PE) havde heller intet anlæg til spildevandsrensning pr. 31. december 1998. Sekundær rensning planlægges iværksat til udgangen af 2003. På baggrund af eutrofieringen af de kystnære vande og flodmundinger i området er det Kommissionens opfattelse, at byen Cork bør indføre tertiær rensning for kvælstof og phosphor.

- Dublin (1 437 000 PE) anvendte kun primær rensning til 1 000 000 PE pr. 31. December 1998. Sekundær rensning planlægges til 2002. Efter Kommissionens opfattelse bør der desuden indføres tertiær rensning, i det mindste for kvælstof, for at modvirke eutrofieringen i Dublin Bugten.

7.8. Italien

7.8.1. Kortlægning af følsomme områder

I maj 1999 kortlagde Italien en række følsomme områder i den anordning, hvorved direktivet gennemføres i den nationale lovgivning. Således er søer mindre end 1 000 meter over havet og de tilknyttede floder i en afstand af 10 km fra kystlinjen blevet kortlagt. Det kort og de tabeller, som er vedlagt de oplysninger, Italien har fremsendt til Kommissionen i januar 2000, angiver syv søer som følsomme: Iseo, Garlate Olginate, Como, Lugano, Maggiore, Trasimeno og San Giovanni-Fiume Naro. Kystø-området ved Ortobello ved Middelhavskysten er ligeledes kortlagt, ligesom følgende områder af Adriaterhavskysten: kystområdet af den nordvestlige del af Adriaterhavet fra munden af Adige til Pesaro, og de tilhørende floder over en strækning af 10 km fra kystlinjen, samt kystø-områderne ved Ravenna og Piassassa-Baiona, Venezia Lagunen, Podeltaet samt Comaccio-dalene og brakvandssøerne. De i

Ramsar-konventionen kortlagte vådområder²⁵ er ligeledes kortlagt som følsomme. Som kriterier er anvendt de tre kriterier i direktivet.

I januar 2001 tilsendte de italienske myndigheder Kommissionen en ny liste over 187 følsomme område og angav heri, at ingen byområder på over 10 000 PE var berørt af dem. Kommissionen vil her påpege, at byområder på over 10 000 PE, som berøres af følsomme områder, ikke kun er dem, der direkte udleder spildevand til disse følsomme områder, men også dem, der er beliggende i de tilhørende afstrømningsområder og bidrager til forureningen af disse områder. Kommissionen vil endvidere påpege, at det ikke tjener noget formål at kortlægge områder som følsomme i henhold til direktivet, hvis ingen byområder på over 10 000 PE berøres deraf.

I 2000 foretog Kommissionen en kontrol af de følsomme områder udpeget af Italien. Kontrollen omfattede bekæmpelse af eutrofiering og beskyttelse af vande til drikkevandsudvinding mod nitrat. Ifølge denne kontrol burde følgende områder af de italienske myndigheder have været kortlagt som følsomme: Gardasøen og Idrosøen,²⁶ Følgende bifloder til Po: Sarca-Minco, Oglio, Adda, Lambro-Olona-Meridion og Ticino, Arnofloden neden for Firenze og dens biflod Greve, Castelmare Bugten ved Sicilien og de kystnære vande af det nordlige Adriaterhav.

7.8.2. Byområder påvirket af følsomme områder

Ifølge oplysninger indsendt af de italienske myndigheder i januar 2000 kræver kun 51 byområder med over 10 000 personækvivalenter rensning af spildevandet for at beskytte følsomme områder. Disse udgør kun 3 % af den organiske belastning fra alle italienske byområder omfattet af direktivet.

Kommissionen finder, at de italienske myndigheder ikke har taget tilstrækkelig hensyn til kravet om vidtgående (tertiær) rensning for byområder på over 10 000 personækvivalenter, som er beliggende i afstrømningsområder for følsomme områder og bidrager til forureningen af disse områder. Denne mangel er særligt alvorlig i forbindelse med beskyttelse af søer og beskyttelse af Po-deltaet og de tilgrænsende kystnære vande, der er kortlagt som følsomme. Til beskyttelse af disse vande har Italien ikke taget hensyn til udledning, som finder sted mere end 10 km fra kystlinjen. Efter Kommissionens opfattelse skal der i byområder beliggende i alle de afstrømningsområder, som bidrager til forurening af disse vande, således byområderne Milano og Torino i afstrømningsområdet for Po, som bidrager til forureningen af Po-deltaet og de tilgrænsende kystnære vande, indføres tilstrækkelig terciær rensning.

Endvidere skal der i byområder, som berøres af de potentielt følsomme områder, som er opført i Kommissionens undersøgelse, således byen Firenze, ligeledes foretages vidtgående (tertiær) rensning.

---

²⁵ Den internationale konvention om vådområder.

²⁶ Disse to søer er opført på listen over 187 følsomme områder, som er fremsendt af de italienske myndigheder i januar 2001.

Når det gælder de 51 byområder, som berøres af følsomme områder i henhold til de italienske myndigheder, er de oplysninger, som er fremsendt af disse myndigheder i januar 2000 og januar 2001, ikke tilstrækkelige til at vurdere overensstemmelsen pr. 31. december 1998. Specielt er der for en lang række af disse bysamfund ikke angivet, på hvilken dato der er opnået overensstemmelse. På grundlag af de afgivne oplysninger har Kommissionen beregnet, at pr. 31. december 1998 var 16 byområder i overensstemmelse med direktivets bestemmelser. I brevet af 5. januar 2001 har de italienske myndigheder sat dette tal til 43.

<i>I</i>	ANTAL	%	BELASTNING (PE)	%
BYOMRÅDER BERØRT AF FØLSOMME OMRÅDER	51		3 211 968	
BYOMRÅDER I OVERENSSTEMMELSE PR. 31.12.98	16	31.4 %	1 316 907	41.0 %
BYOMRÅDER SOM IKKE ER I OVERENSSTEMMELSE PR. 31.12.98²⁷	35	68.6 %	1 895 061	59.0 %

7.8.3. Spildevandsrensning i storbyer

Italien har 72 større byer med over 150 000 personækvivalenter. Ifølge oplysninger indsendt af de italienske myndigheder i januar 2001 var situationen med hensyn til rensning af spildevandet fra disse byer pr. 31. december 1998 følgende:

- 30 store byer, herunder Bari, Bergamo, Brescia, Livorno, Messina, Palermo, Parma, Ravenna, Rom og Verona foretog tertiær rensning.

- 29, herunder Bologna, Cagliari, Catania, Genova, Modena, Monza, Napoli, Padua, Rimini, Torino og Venezia, anvendte fuld sekundær rensning. For Torinos vedkommende planlægges det at indføre tertiær rensning for kvælstof i 2001. For byer som Padua og Venezia er der ikke planer om tilstrækkelig tertiær rensning, skønt de bidrager til forureningen af følsomme områder.

- For tre byers vedkommende, Firenze, Reggio Calabria og Trieste, anvendtes ingen rensning af spildevandet. I Firenze planlægges fuld sekundær rensning ved udgangen af 2001, men ingen tertiær rensning til reduktion af kvælstof, hvilket af Kommissionen anses for nødvendigt for at beskytte Arnofloden. I Reggio Calabria blev fuld sekundær rensning indført ved udgangen af 2000. Der foreligger et projekt for tertiær rensning for Trieste, men idriftsættelsesdatoen er endnu ikke fastsat.

²⁷ Eller utilstrækkelige oplysninger afgivet.

- 7 større byer, Foce Sarno, Imperia Foce Impero, Medio Sarno, Merano, Milano, Misterbianco og Taranto, havde intet rensningsanlæg pr. 31. december 1998. Taranto og Merano indførte fuld tertiær rensning i 2000 og ifølge de givne oplysninger skulle de øvrige opnå overensstemmelse senest i 2004.

- for Como, Salerno og Rosolina-Donada-Cantarina er de afgivne oplysninger utilstrækkelige.

7.9. Luxembourg

7.9.1. Kortlægning af følsomme områder

Luxembourg har besluttet at anvende vidtgående rensning (tertiær rensning af kvælstof og phosphor) på hele sit område i overensstemmelse med direktivets artikel 5, stk. 8. Det er derfor ikke nødvendigt at kortlægge følsomme områder med henblik på anvendelsen af dette direktiv.

7.9.2. Byområder

Luxembourg har 11 større byer på over 10 000 personækvivalenter. Pr. 31. december 1998 forelå der følgende situation med hensyn til disse byområders opfyldelse af direktivets bestemmelser:

- 3 byområder var i overensstemmelse: Mamer, Pétange and Uebersyren. Disse 3 byområder repræsenterer 15 % af den organiske belastning fra Luxembourgs byområder med over 10 000 PE.

- 8 byområder var således ikke i overensstemmelse: Bettembourg, Bleesbruck, Differdange, Echternach, Esch-Schifflange, Luxembourg-Beggen, Luxembourg-Bonnevoie og Mersch. De anvendte alle på den nævnte dato sekundær rensning, men ingen kvælstofrensning, og tre af dem ingen phosphorrensning.

Luxembourg har til hensigt at opnå overensstemmelse for alle disse byområder senest i 2005.

Luxembourg har endvidere besluttet, at man for indeværende vil benytte den i direktivets artikel 5, stk. 4 givne mulighed for ikke at efterprøve overensstemmelsen af hvert byområde, men betragte den procentuelle reduktion af den belastning, som tilføres alle rensningsanlæg. Den procentuelle reduktion skal være mindst 75 % for total kvælstof og mindst 75 % for total phosphor, idet man medregner alle bysamfund, som skal have rensningsanlæg, ikke kun dem med over 10 000 PE. Denne procentdel er man endnu ikke nået op på, i hvert fald ikke for kvælstofs vedkommende.

Luxembourg har erklæret, at eftersom man har valgt denne mulighed, anvender man de i direktivet foreskrevne værdier for udledning, mens nye rensningsanlæg er under opførelse eller eksisterende anlæg undergår større ændringer, men at der kan fastlægges mindre vidtgående værdier, når man når op på 75 % for kvælstof og phosphor.

7.9.3. Spildevandsrensning i storbyer

Kun Luxembourg by (360 000 PE) er større end 150 000 PE. Den anvender sekundær rensning, efterfulgt af tertiær rensning af phosphor. Tertiær rensning for kvælstof og phosphor som krævet i direktivet er planlagt til 2005.

7.10. Nederlandene

7.10.1. Kortlæggelse af følsomme områder

Nederlandene har besluttet at anvende vidtgående rensning (tertiær rensning af kvælstof og phosphor) på hele sit område i overensstemmelse med direktivets artikel 5, stk. 8. Nederlandene behøver derfor ikke kortlægge følsomme områder med henblik på anvendelsen af dette direktiv.

7.10.2. Byområder

Nederlandene har besluttet at anvende direktivets artikel 5, stk. 4. Følgelig finder direktivets krav om, at hvert rensningsanlæg skal foretage terciær rensning, ikke anvendelse på Nederlandene. De nederlandske myndigheder skal godtgøre, at den procentuelle reduktion af forurenende stoffer i den samlede mængde spildevand, der udledes til landets rensningsanlæg, ikke kun anlæg til over 10 000 PE, er mindst 75 % for total phosphor og mindst 75 % for total kvælstof. Af de oplysninger, de nederlandske myndigheder har indsendt til Kommissionen, fremgår, at pr. 31. december 1998 var minimumreduktionen på 75 % nået for phosphor, men ikke for kvælstof. Reduktionen for kvælstof var på dette tidspunkt 60 %.

Nederlandene påpeger, at 27 ”kompetente vandmyndigheder”, hvoraf de 7 tegner sig for 54 rensningsanlæg til over 10 000 PE, var i overensstemmelse pr. 31. december 1998 med mindst 75 % reduktion i kvælstof og phosphor, mens 20 andre vandmyndigheder, som tegner sig for 209 rensningsanlæg, var i overensstemmelse hvad angår phosphor, men ikke kvælstof.

Overensstemmelsen med bestemmelserne i artikel 5, stk. 4 i direktivet skal vurderes som en helhed, og ikke af regionale vandmyndigheder. Kommissionen finder derfor, at udledningen af byspildevand i Nederlandene pr. 31. december 1998 ikke var i overensstemmelse med direktivets bestemmelser.

Ifølge oplysningerne fra de nederlandske myndigheder vil disse udledninger blive bragt i overensstemmelse i 2005.

7.10.3. Spildevandsrensning i storbyer

Nederlandene har 23 større byer med over 150 000 personækvivalenter. Pr. 31. december 1998 foretog kun byen Haarlem sekundær rensning efterfulgt af terciær rensning for kvælstof og phosphor. De 22 øvrige, herunder Amsterdam, Eindhoven, Haag og Rotterdam, anvendte sekundær rensning efterfulgt af terciær rensning for phosphor. Af disse 22 foretog kun Arnhem og Rotterdam desuden delvis rensning for kvælstof på denne dato.

Som anført ovenfor planlægger Nederlandene at opnå overensstemmelse med direktivet i 2005.

7.11. Østrig

7.11.1. Kortlæggelse af følsomme områder

Østrig var af den opfattelse, at ingen vandområder på dens område opfyldte kriterierne for at blive kortlagt som følsomt område. Landet bekræftede dette standpunkt i 1998, da det oplyste Kommissionen om, at den i direktivet krævede revisionsprocedure ikke havde ført til kortlæggelse af noget vandområde med egenskaber svarende til et følsomt område.

Den undersøgelse, som er iværksat af Kommissionen i 1999, har vist tre floder, som burde have været kortlagt som følsomme på grund af risikoen for eutrofiering. Der er tale om floderne March, Antiesen and Donau-kanalen. I januar og februar 2001 indsendte de østrigske myndigheder supplerende oplysninger om overvågningen af kvaliteten af disse floder og de kriterier, man i Østrig anvender til vurdering af eutrofiering. Disse dokumenter er ved at blive gennemgået af Kommissionen.

7.11.2. Byområder påvirket af følsomme områder

13 østrigske byområder med over 10 000 personækvivalenter er beliggende i den østrigske del af afstrømningsområdet for Rhinen, og ét byområde med over 10 000 PE (afstrømningsområde for Elben) i den østrigske del af afstrømningsområdet for Elben. Disse to floder løber ud i kystnære vande i Nordsøen og Østersøen, som er eutrofieret og kortlagt som følsomme. Desuden er 11 østrigske byområder beliggende i afstrømningsområder for tyske søer, der ligeledes er kortlagt som følsomme.

De østrigske myndigheder har bestemt, at der skal indføres tilstrækkelig tertiær rensning i 24 af disse 25 byområder, selv om Østrig i sit memorandum til Kommissionen i januar 2001 ikke anerkender, at dets byområder bidrager til forureningen af Nordsøen og Østersøen.

Kun byområdet Bregenz-Kennelbach i afstrømningsområdet for Rhinen anses af Kommissionen for at være i overensstemmelse med direktivet om beskyttelse af følsomme områder. I dette byområde anvendtes ikke tertiær rensning for kvælstof pr. 31. December 1998. Ifølge oplysningerne fra de østrigske myndigheder er det pågældende arbejde i gang.

O	ANTAL	%	BELASTNING (PE)	%
BYOMRÅDER BERØRT AF FØLSOMME OMRÅDER	25		1 871 885	
BYOMRÅDER I OVERENSSTEMMELSE PR. 31.12.98	24	96 %	1 791 885	96 %
BYOMRÅDER SOM IKKE ER I OVERENSSTEMMELSE PR. 31.12.98	1	4 %	80 000	4 %

7.11.3. *Spildevandsrensning i storbyer*

Østrig har 20 større byer med over 150 000 personækvivalenter.

- 10 af dem, Bregenz, Dornbirn, Feldkirch, Hohenems, Innsbruck, Lenzing, Salzburg, Schwaz, St Pölten og Steyermlühl, anvendte allerede vidtgående (tertiær) rensning pr. 31. December 1998.

- De ti øvrige, Graz, Klagenfurt, Krems, Linz, Pöls, Raum Gratkorn, Villach, Welser Heide, Wien og Wien Neustadt, anvendte på dette tidspunkt fuld sekundær rensning. I et memorandum til Kommissionen af i januar 2001 angav de østrigske myndigheder, at der var planlagt terciær rensning for kvælstof og phosphor for disse byer, skønt direktivet ikke pålægger nogen forpligtelse hertil.

7.12. **Portugal**

7.12.1. *Kortlæggelse af følsomme områder*

I juni 1997 kortlagde Portugal officielt 41 vandområder som følsomme. Kriterierne var modvirkning af eutrofiering og behov for terciær rensning for mikrobiologisk forurening, navnlig til beskyttelse af badevande.

Den undersøgelse, som Kommissionen iværksatte i 1999-2000 til kontrol af de kortlagte områder, viser, at yderligere fire vandområder burde have været kortlagt som følsomme. Begrundelsen er eutrofiering, og her er tale om den del af Tajo-mundingen, der betegnes Cala do Norte, samt Miranda-dæmningen i afstrømningsområdet for Douro, nær grænsen til Spanien. For at beskytte disse to områder, der i undersøgelsen betegnes som potentielt følsomme, finder Kommissionen, at der bør indføres vidtgående (tertiær) rensning i hele Tajos afstrømningsområde og munding, navnlig i Lissabon og i Douros afstrømningsområde. De andre to vandområder, som undersøgelsen omhandler i forbindelse med beskyttelse af vande bestemt til drikkevandsudvinding, er ved Marachão ved Cávado-floden og Ponte Canas nær Lissabon. Disse områder kan beskyttes med foranstaltninger, der geografisk er langt mere begrænsede.

7.12.2. *Byområder påvirket af følsomme områder*

I oktober 1999 indsendte de portugisiske myndigheder til Kommissionen en liste over 27 byområder på over 10 000 PE, som er beliggende i afstrømningsområderne for de følsomme områder kortlagt af Portugal.²⁸ Disse byområder repræsenterer kun 8 % af den samlede belastning, som direktivet har indvirkning på i Portugal. Den foreskrevne terciære rensning er rensning for kvælstof, phosphor, mikrobiologisk forurening eller en kombination deraf. Det skal bemærkes, at den terciære rensning (rensning for kvælstof og/eller phosphor), som foretages i visse af disse byområder til modvirkning af eutrofiering, ikke svarer til Kommissionens fortolkning, som der er redegjort for i tredje afsnit af kapitel 4 i denne beretning. Det skal også påpeges, at af de 27 byområder, som berøres af følsomme områder,

---

²⁸ For adskillige af de følsomme områder i Portugal er der ingen bysamfund på over 10 000 PE i det tilsvarende afstrømningsområde. Kommissionen vil her påpege, at det ikke har nogen mening at kortlægge områder som følsomme, når der ikke skal træffes foranstaltninger til vidtgående rensning efter direktivets artikel 5 i de pågældende afstrømningsområder.

har Portugal iværksat tertiær rensning for mikrobiologisk forurening i 24, kvælstofrensning i 17 og phosphorrensning i 4.

Pr. 31. december 1998 var fem af de 27 byområder i overensstemmelse med direktivets bestemmelser. Der er tale om Faro, Olhão Nascente, Olhão Poente, Tavira og Amarante. De portugisiske myndigheder har til hensigt at bringe de øvrige byområder i overensstemmelse senest i 2003.

<i>P</i>	ANTAL	%	BELASTNING (PE)	%
BYOMRÅDER BERØRT AF FØLSOMME OMRÅDER	27		1 333 517	
BYOMRÅDER I OVERENSSTEMMELSE PR. 31.12.98	5	18,5 %	256 000	19,2 %
BYOMRÅDER SOM IKKE ER I OVERENSSTEMMELSE PR. 31.12.98	22	81,5 %	1 077 517	80,8 %

7.12.3. Spildevandsrensning i storbyer

Portugal har 14 større byer med over 150 000 personækvivalenter.

Situationen med hensyn til rensning af spildevandet fra disse byer var pr. 31. december 1998 følgende:

- Faro, Sistema de Alcanena og Vilamoura anvendte tertiær rensning;
- Loures/Frielas og São João de Talha anvendte sekundær rensning;
- Aveiro og Lissabon anvendte ufuldstændig sekundær rensning;
- Barreiro, Costa do Estoril, Cova da Beira, Matosinhos, Porto, Setúbal og Vila Nova de Gaia anvendte slet ingen rensning.

Projekter eller arbejde er i gang i ti af disse fjorten byer. Portugal har meddelt, at de planlagte rensningsanlæg vil være driftsklare senest i 2005.

7.12.4. *Mindre følsomme områder*

I 1997 kortlagde de statslige portugisiske myndigheder samtlige kystnære vande som mindre følsomme, bortset fra vandene ved Algarve. De regionale myndigheder på Azorerne og Madeira anser alle deres kystvande for mindre følsomme.²⁹

Som anført i kapitel 5 i denne beretning finder Kommissionen, at visse af de af de portugisiske myndigheder kortlagte områder ikke opfylder direktivets kriterier, navnlig i betragtning af risikoen for forurening af en lang række badevande og skaldyrvande.

I 1999 begærede Portugal fravigelse for byområdet Costa do Estoril (720 000 PE) nær Lissabon. Dette vil blive genstand for en kommissionsafgørelse i 2001.

Bortset fra dette byområde mener Kommissionen, at alle portugisiske byområder på over 15 000 PE burde anvende mindst sekundær rensning pr. 31. december 2000, herunder dem, der udleder til de mindre følsomme områder kortlagt af de portugisiske myndigheder.

7.13. **Finland**

7.13.1. *Kortlæggelse af følsomme områder*

Finland har besluttet at anvende vidtgående (tertiær) rensning på hele sit område i overensstemmelse med direktivets artikel 5, stk. 8. Det er derfor ikke nødvendigt at kortlægge følsomme område med henblik på anvendelsen af dette direktiv.

7.13.2. *Byområder på over 10 000 PE*

Ifølge de oplysninger, som er indsendt til Kommissionen, har de finske myndigheder krævet terciær rensning for phosphor for alle byområder på over 10 000 PE, men ikke terciær rensning for kvælstof. I et memorandum til Kommissionen begrundede de finske myndigheder i februar 2001 denne politik med, at da direktivet gennemførtes ved finsk lovgivning i 1994, var der videnskabelig enighed om, at phosphor er hovedårsagen til eutrofiering af finske ferske vande og kystvandene ved Østersøen.

Kommissionen anfægter denne fortolkning. Videnskabelige dokumenter offentliggjort i 1995 og 1996,³⁰ som henviser til tidligere iagttagelser og artikler, viser selv på daværende tidspunkt vigtigheden af både kvælstof- og phosphorudledning for eutrofieringen af Østersøen og angiver, at alt efter de lokale forhold synes phosphor at være årsag til eutrofiering i visse dele af havet, kvælstof i andre. I februar 2001 påpeger de finske myndigheder i et memorandum til Kommissionen desuden, at det efter 1995-1996 er blevet klart, at ud over phosphor kan kvælstof også være årsag til eutrofiering i visse dele af Østersøen.

---

²⁹ I januar 1996 meddelte de portugisiske myndigheder til Kommissionen, at de selvstyrende regioner Azorerne og Madeira havde afgjort, at alle deres kystnære vande skal anses for mindre følsomme.

³⁰ Nitrogen and phosphorus as production limiting factors in the estuarine waters of the eastern Gulf of Finland, i: Marine Ecology Progress Series, vol 129: 283-294, 1995.
Third Periodic Assessment of the State of the Marine Environment of the Baltic, 1989-1993, Executive Summary, Baltic Environment Proceedings 64 A, Helsinki-Kommissionen, Kommissionen til besyttelse af havmiljøet i Østersøområdet, 1996.

Det er endvidere vigtigt at holde for øje, at udledning til én del af Østersøen vil blive ført til andre dele af dette hav, hvor den må formodes at få negativ virkning på miljøet. På baggrund af disse forhold er det Kommissionens opfattelse, at tertiær rensning for både kvælstof og phosphor efter direktivet er ubetinget nødvendig for alle de byområder på over 10 000 PE, som er beliggende i afstrømningsområder som fører til Østersøen. Det er ligeledes Kommissionens opfattelse, at de finske myndigheder ikke har kunnet påvise, at fjernelse af kvælstof ikke vil have nogen virkning på graden af eutrofiering i Østersøen.

På dette grundlag viser den af Kommissionen foretagne evaluering, at kun 11 af de 85 bysamfund på mere end 10 000 PE i Finland var i overensstemmelse med direktivets bestemmelser pr. 31. december 1998.

De finske myndigheder har meddelt, at de har til hensigt at forbedre rensningen af spildevand fra disse bysamfund i de nærmeste år, navnlig ved at tilgodese tertiær kvælstofrensning.

<i>FI</i>	ANTAL	%	BELASTNING (PE)	%
BYOMRÅDER BERØRT AF FØLSOMME OMRÅDER	85		4 352 317	
BYOMRÅDER I OVERENSSTEMMELSE PR. 31.12.98	11	12,9 %	478 360	11,0 %
BYOMRÅDER SOM IKKE ER I OVERENSSTEMMELSE PR. 31.12.98	74	87,1 %	3 873 957	89,0 %

7.13.3. Spildevandsrensning i storbyer

Finland har seks større byer med over 150 000 personækvivalenter. Det drejer sig om: Espoo, Helsinki, Jyväskylä, Lahti, Tampere og Turku. Ved udgangen af 1998 anvendte de alle sekundær rensning og tertiær rensning for phosphor. Imidlertid er det Kommissionens opfattelse, at der mangler tertiær rensning for kvælstof i de seks byer i afstrømningsområdet for Østersøen.

7.14. Sverige

7.14.1. Kortlægning af følsomme områder

I 1994 kortlagde Sverige alle sine vande som følsomme. I juni 1998 bekræftede Sverige denne kortlægning over for Kommissionen og angav, at det anvendte kriterium var eutrofiering, og at arten af tertiær rensning afhænger af de pågældende vandområder.

7.14.2. Byområder på over 10 000 PE

I Sverige anses tertiær rensning for phosphor for nødvendig for alle bysamfund på over 10 000 PE for at modvirke eutrofiering og eutrofieringsrisiko for de pågældende ferske vande, flodmundinger og kystnære vande.

Sverige har desuden angivet, at de kystnære vande i Nordsøen og Østersøen fra den norske grænse til Norrtälje kommune, herunder de kystnære vande øst for Øland og omkring Gotland, er følsomme for kvælstofudledning.

De svenske myndigheder mener derfor, at udledning fra byområder på over 10 000 PE, som tilføres Østersøen nord for Norrtälje kommune, ikke kræver tertiær rensning for kvælstof. Endvidere er de af den opfattelse, at udledning af kvælstof fra andre bysamfund på over 10 000 PE i den centrale del af landet mod syd ikke bidrager til eutrofiering af de kystnære vande, da der sker tilstrækkelig naturlig kvælstofoptagelse under overførslen til afstrømningsområdet mellem emissionsstedet og havet.

Af samme grunde som angivet i kapitlet om Finland deler Kommissionen ikke det svenske synspunkt om, at visse udledninger af kvælstof ikke bidrager til eutrofiering. Kommissionens opfattelse er, at eftersom udledning af kvælstof og phosphor begge er ansvarlige for marin eutrofiering, og eftersom udledning til ét kystområde føres videre til de tilgrænsende kystområder, burde svenske byområder på over 10 000 PE have anvendt kvælstofrensning pr. 31. december 1998. Endvidere mener Kommissionen at kvælstofudledning fra byområderne i den sydlige centrale del af landet bidrager til forureningen af følsomme områder, også når man regner med naturlig optagelse af en del af kvælstoffet i afstrømningsområderne.

Kommissionen mener derfor, at det ud af 144 svenske byområder på over 10 000 PE kun var de 34, som anvendte sekundær rensning efterfulgt af fuld tertiær rensning af kvælstof og phosphor, som var i overensstemmelse med direktivet pr. 31. december 1998. Disse 34 byområder, som er i overensstemmelse, repræsenterer 34 % af belastningen fra svenske byområder på over 10 000 PE

S	ANTAL	%	BELASTNING (PE)	%
BYOMRÅDER BERØRT AF FØLSOMME OMRÅDER	144		7 263 240	
BYOMRÅDER I OVERENSSTEMMELSE PR. 31.12.98	34	23,6 %	2 451 910	33,8 %
BYOMRÅDER SOM IKKE ER I OVERENSSTEMMELSE PR. 31.12.98	110	76,4 %	4 811 330	66,2 %

7.14.3. *Spildevandsrensning i storbyer*

Sverige har syv større byer med over 150 000 personækvivalenter.

- Fire af dem, Stockholm, Kristianstad, Malmø og Helsingborg, anvendte sekundær rensning efterfulgt af tertiær rensning for kvælstof og phosphor pr. 31. december 1998 (1. September 1999 for Malmøs vedkommende).

- De tre andre, Göteborg, Lidingö og Lingköping, anvendte på dette tidspunkt sekundær rensning og tertiær rensning for phosphor. De tre sidstnævnte har planlagt at udvide rensningen til at omfatte kvælstof.

7.15. **Det Forenede Kongerige**

7.15.1. *Kortlægning af følsomme områder*

Det Forenede Kongerige foretog en indledende kortlægning af følsomme områder i 1994 og 1995, baseret på eutrofiering. På denne måde kortlagdes 33 ferskvandsområder i England og Wales, tre i Skotland og to i Nordirland. I 1998 kortlagdes yderligere 47 vandområder i England og Wales, igen med henvisning til eutrofieringen, og tre tidligere kortlagte vandområder blev udvidet. De skotske myndigheder meddelte i 2000, at de havde kortlagt Ythan-mundingen som et følsomt område med hensyn til eutrofiering. Endelig blev tre engelske floder i februar 1997 kortlagt som følsomme hvad angår beskyttelse mod nitrater i vandet bestemt til drikkevandsudvinding.

De kortlagte følsomme områder i Nordirland er endnu ikke blevet revideret.

Den kontrol, som Kommissionen lod foretage i 1999, viser, at en række yderligere vandområder burde have været kortlagt som følsomme. Den viser således, at en række flodmundinger og kystnære vandløb, navnlig mündingerne af Themsen, Wash, Humber, Deben og Colne, vandløbene ved Southampton og de kystnære vandløb af det nordlige Wales, det nordvestlige England og den sydvestlige del af Skotland, ikke opfylder direktivets kriterier hvad angår risiko for eutrofiering.

En anden kontrolundersøgelse, som blev foretaget i 2000 for Nordirland, viser yderligere følgende kystnære vandløb, som burde have været kortlagt som følsomme. Bann-mundingen, Carlingford Lough, Belfast Lough og Lough Foyle.

Endvidere mener Kommissionen, at Det Forenede Kongerige også burde have kortlagt badevande og skaldyrvandløb som følsomme, når man dels tager i betragtning, at visse af disse vandløb vides forurenet af byspildevand, dels at tertiær rensning for den mikrobiologiske forurening i disse udledninger er nødvendig for at overholde Fællesskabets lovgivning.

7.15.2. *Byområder påvirket af følsomme områder*

Ifølge oplysningerne indsendt af Det Forenede Kongeriges myndigheder berøres 207 byområder på mere end 10 000 PE af de følsomme områder, som er kortlagt af Det Forenede Kongerige, og bør derfor indføre tertiær rensning. Disse byområder repræsenterer en organisk belastning på 13 386 805 PE

Med henblik på vurdering af overensstemmelsen af disse byområder mener Kommissionen at kun 19 af dem var i overensstemmelse med direktivets bestemmelser pr. 31. december 1998. Ved denne vurdering er navnlig det forhold i taget betragtning, at en stor del af disse byområder ikke kun er beliggende i afstrømningsområder for ferskvandsområder, som er kortlagt som følsomme hvad angår eutrofiering og som ifølge Det Forenede Kongeriges myndigheder kræver tertiær rensning for phosphor, men også i afstrømningsområderne for kystnære vande og flodmundinger, som efter Kommissionens opfattelse burde have været kortlagt som følsomme. Det er derfor Kommissionens opfattelse, at disse byområder kræver supplerende tertiær rensning af kvælstof for at beskytte flodmundinger og kystnære vande.

Ifølge Kommissionen er der derfor i alt 150 byområder, som er ude af overensstemmelse med direktivet.

Derudover mener Kommissionen, at 43 byområder har frist indtil 2004 til at opnå overensstemmelse med direktivet. Der er her tale om de byområder, som berøres af de følsomme områder, der blev kortlagt af Det Forenede Kongerige under revisionen i 1998 og ikke indledende kunne kortlægges.

Endelig bør det påpeges, at i dette skøn over byområder, som berøres af følsomme områder kortlagt af Det Forenede Kongerige, indgår ikke alle byområder beliggende i afstrømningsområderne for de vandområder, som Kommissionen finder burde have været kortlagt som følsomme. Kommissionens opfattelse er derfor, at der i byområder som London, Leeds, Hull og Southampton burde have været indført tertiær rensning pr. 31. December 1998. Disse byområder er ikke medtaget i vurderingen, som er sammenfattet i følgende tabel.

UK	ANTAL	%	BELASTNING (PE)	%
BYOMRÅDER BERØRT AF FØLSOMME OMRÅDER	212		13 386 805	
BYOMRÅDER I OVERENSSTEMMELSE PR. 31.12.98	19	9,0 %	1 536 902	11,5 %
BYOMRÅDER SOM IKKE ER I OVERENSSTEMMELSE PR. 31.12.98	150	70,7 %	10 180 629	76,0 %

7.15.3. Spildevandsrensning i storbyer

Ifølge oplysninger indsendt af Det Forenede Kongeriges myndigheder i januar 2001 og Kommissionens skøn, har Det Forenede Kongerige 97 byer med over 150 000 personækvivalenter.

Situationen med hensyn til rensning af spildevandet fra disse byer var pr. 31. december 1998 følgende:

- 2 anvendte sekundær rensning efterfulgt af fuld tertiær rensning: Milton Keynes og Coventry.
- 61 anvendte fuld sekundær rensning eller delvis tertiær rensning. Som nævnt er det Kommissionens opfattelse, at mange af disse byer, således London, bør anvende tertiær rensning for at modvirke eutrofieringen af kystnære vande og flodmundinger.
- 12 foretog ufuldstændig sekundær rensning eller primær rensning (Aberdeen, Glasgow, Edinburgh, Newcastle upon Thyne, Liverpool, Great Yarmouth, Cardiff, Bristol, Sandown, Worthing, Gillingham, Eastbourne).
- 11 anvendte ingen rensning af spildevandet (Dundee, Sunderland/Whitburn, Middlesborough, Hull, Bedington, Port Talbot, Torbay, Portsmouth, Brighton, Hastings, Dover/Folkesstone).
- For de øvrige 11 byer er oplysningerne ufuldstændige.

7.15.4. Mindre følsomme områder

Oprindeligt kortlagde Det Forenede Kongerige i 1994 og 1995 49 kystnære vandområder og flodmundinger som mindre følsomme i England, 9 i Wales, 24 i Skotland og 3 i Nordirland, med det formål at udlede byspildevand med mindre end sekundær rensning. Efter at Det Forenede Kongeriges myndigheder gentagne gange i 1998 og 2000 trak en række af disse mindre følsomme områder tilbage, er der nu, i februar 2001, fem mindre følsomme områder i Det Forenede Kongerige: tre i Skotland: Lerwick, Strang (Kirkwall) og the Minch (Stornoway), og to i Nordirland: Bangor og Portrush/Portstewart.

Som anført i kapitel 5 i denne beretning modtog Kommissionen i december 2000 undersøgelser vedrørende udledning fra de skotske byområder Stornoway og Lerwick til to mindre følsomme områder. Disse undersøgelser er ved at blive gennemgået.

Kommissionen finder, at andre byområder på over 15 000 PE, som udleder spildevand til mindre følsomme områder, burde have indført sekundær rensning pr. 31. december 2000.

8. OVERTRÆDELSESPROCEDURER

I henhold til artikel 226 af den konsoliderede udgave af Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Fællesskab kan Kommissionen indlede en overtrædelsesprocedure mod den medlemsstat, som ikke har overholdt sine forpligtelser i henhold til direktivet.

I øjeblikket (juni 2001) er en overtrædelsesprocedure i gang mod ni medlemsstater. I alt er der 14 igangværende overtrædelsesprocedurer vedrørende direktivet om spildevandsbehandling, og flere procedurer er under forberedelse. For Belgiens, Frankrigs, Tysklands, Grækenlands, Irlands, Spaniens og Det Forenede Kongeriges vedkommende er en begrundet udtalelse allerede afgivet til medlemsstaterne.

Specielt for Belgiens vedkommende (C-236/99) er der allerede afsagt dom den 6.7.2000, da Bruxelles stadig mangler rensningsanlæg til to tredjedele af sit spildevand. For Italiens/Milanos vedkommende (C-396/00) – Milano, der har ca. 2 700 000 indbyggere, har slet intet rensningsanlæg – verserer sagen for domstolen.

Grundene til den manglende overensstemmelse i ovenstående tilfælde er følgende:

Belgien:

Overtrædelse af artikel 3, 5 og 17 ved for sen kortlæggelse af følsomme områder og dermed manglende efterkommelse af bestemmelserne for følsomme områder / ufuldstændigt gennemførelsesprogram.

Frankrig:

Overtrædelse af artikel 5 ved manglende udpegelese af følsomme områder og dermed manglende efterkommelse af bestemmelserne for følsomme områder.

Tyskland:

Overtrædelse af artikel 5 og 15 ved mangelfuld kortlæggelse af følsomme områder og ved manglende overensstemmelse af lovgivningen med direktivet.

Grækenland:

Overtrædelse af artikel 3 og 5 ved ingen, henholdsvis utilstrækkelig rensning i følsomme områder i regionen Thriassion og Athen.

Irland:

Overtrædelse af artikel 3, 5, 14 og 19 ved manglende kortlæggelse af følsomme områder og manglende gennemgang af følsomme områder / ved manglende vedtagelse af lovgivning.

Italien (Milano):

Overtrædelse af artikel 5 ved manglende kortlæggelse af følsomme områder og manglende efterkommelse af bestemmelserne i følsomme områder.

Spanien:

Overtrædelse af artikel 5 ved manglende kortlæggelse af følsomme områder og dermed manglende efterkommelse af bestemmelserne i følsomme områder.

Det Forenede Kongerige:

Overtrædelse af artikel 5 og 6 ved manglende kortlæggelse af følsomme områder og navnlig i henhold til kriteriet i bilag Annex IIA / ved manglende kortlæggelse af mindre følsomme områder i henhold til bilag Annex IIB / ved manglende gennemgang af kortlæggelsen af disse områder.

9. FORESTÅENDE OPGAVER FOR KOMMISSIONEN

I begyndelsen af 2001 påbegyndte Kommissionen efterprøvning af overensstemmelsen med direktivets bestemmelser hvad angår fristen den 31. december 2000. På denne dato skulle kloaksystemer og sekundær rensning have været tilvejebragt i alle byområder på over 15 000 PE, som ikke udleder spildevand til et følsomt område eller dets afstrømningsområde. Endvidere skulle bionedbrydeligt industrispildevand, som udledes direkte til vandrecipienten fra anlæg i de i direktivet omhandlede fødevarerforarbejdende industrier med en forureningsbelastning på over 4 000 PE, opfylde forskrifter, som på forhånd er fastsat af de ansvarlige myndigheder.

Kommissionen er også begyndt at efterprøve resultaterne af overvågningen af udledning fra byområder omfattet af fristen den 31. december 1998.

Kommissionen fremlægger resultaterne i den næste beretning om gennemførelse af direktivet.

Endvidere er Kommissionen betænkelig ved gennemførelsessituationen, således som den er beskrevet i denne beretning, og vil tilskynde medlemsstaterne til at fremskynde de investeringer, som er nødvendige for at efterkomme direktivet.

Overtrædelsesprocedurer, økonomisk bistand og pres på beslutningstagerne gennem stigende offentlighed bevågenhed er de midler, med hvilke Kommissionen fremover vil tilskynde til handling.

- Situationen vil blive overvåget, og ved ethvert svigt i opfyldelsen af direktivets forskrifter vil der blive indledt en overtrædelsesprocedure. Dette vil således ske, hvis en medlemsstat ikke forsyner Kommissionen med de oplysninger, den har brug for til kontrol af tidsfristernes overholdelse, eller ikke offentliggør de i direktivet fastlagte oplysninger til sikring af gennemsigtighed, navnlig situationsrapporterne foreskrevet i direktivets artikel 16.
- Bevilling og udbetaling af fællesskabsstøtte under strukturfondene og samhørighedsfonden forudsætter nøje overholdelse af direktivets forskrifter, navnlig hvad angår rensningsniveauet for spildevandet og anlæggenes drift, efter at de er opført.
- Opmærksomheden må i højere grad rettes mod beslutningstagerne og lokale og regionale myndigheder og organisationer for at øge bevidstheden og tilskynde dem til at handle på en måde, som på deres niveau vil føre til bedre overensstemmelse med direktivet. Det kan gøres ved at skabe øget forståelse i offentligheden, ved at handle gennem kommunikationsnettet mellem beslutningstagerne i mindre og større byer og ved at afholde tosidige møder mellem medlemsstaterne og Kommissionen, hvortil regionale og lokale repræsentanter indbydes.

Det Femte Rammeprogram for Forskning, Teknologisk Udvikling og Demonstration (1998-2002) har fremmet forskning i behandlingen af byspildevand i rammerne af hovedtiltaget "Bæredygtig udvikling og vandkvalitet". Specielt er der iværksat forskningsprojekter bl.a. vedrørende minimering af mængden af kloakslam, nye processer til kvælstofrensning, forenklede processer ("grønne renseanlæg") til små og mellemstore samfund og til turistområder, og vedrørende online kontrolsystemer til optimering af spildevandsbehandling. Oplysninger om de igangværende forskningsprojekter kan rekvireres

fra Kommissionen – GD Forskning – Enhed I/3 eesd@cec.eu.int, og hentes direkte på webstedet <http://www.cordis.lu/eesd/kal/home.html>.

Det er desuden væsentligt, at der gives teknisk bistand til små og mellemstore byområder for at hjælpe dem med at efterkomme direktivet inden fristen i 2005. De involverede kommuner og lokalmyndigheder, som er ansvarlige for de nødvendige investeringer, er ofte mindre velstrukturerede, velorganiserede og velforsynede end storbyerne, når det drejer sig om at vælge et spildevandsrensningsanlæg svarende til et givet behov og lade det opføre. Kommissionen ønsker at øge den støtte, den yder til udvikling af egnet rensningsteknologi i små og mellemstore byområder, navnlig ved at skaffe økonomisk bistand gennem Life-Miljø til innovative aktiviteter og demonstration, ved at udgive en tema-guide om dette emne i 2001 og ved at arrangere en række konferencer, som er målrettede mod de finansielle beslutningstagere.

Endelig har ansøgerlandene til EU brug for mere hjælp med at opnå efterkomme direktivet, da disse landes standard for kloak- og vandrensningsystemer i øjeblikket er meget ringe. Kommissionen er selvfølgelig opmærksom på de betydelige omkostninger, som efterkommelse af direktivet indebærer for disse lande. Disse omkostninger er så meget desto større, fordi spildevandet fra byområderne i de fleste af disse lande vil kræve meget vidtgående rensning, idet det tilføres have, som er meget følsomme for eutrofiering: Nordsøen, Østersøen, Adriaterhavet og Sortehavet. Ansøgerlandene har alle anmodet om en overgangsperiode for gennemførelse af direktivet. I de kommende år må Kommissionen fortsat støtte ordninger til teknisk bistand, navnlig venskabsordninger mellem medlemsstaterne og ansøgerlandene, for at give dem den tekniske og administrative hjælp, de har brug for til at indføre fællesskabsreglerne. Desuden vil fællesskabsstøtten til de nødvendige investeringer blive fortsat, navnlig gennem ISPA.

10. KONKLUSION

De oplysninger, der er afgivet af medlemsstaterne med henblik på Kommissionens kontrol af situationen pr. 31. december 1998, bekræfter, at der er gjort en betydelig indsats for at opnå overensstemmelse med direktivet. Denne indsats har allerede ført til mærkbare forbedringer af kvaliteten af en lang række europæiske floder og søer.

Rådets direktiv om behandling af byspildevand er et hovedelement i lovgivningen med betydning for vandkvaliteten i EU. Dens bestemmelser kræver en stor indsats på infrastrukturuområdet og medfører derfor betydelige investeringer for medlemsstaterne.

Medlemsstaterne forpligtelser og fristerne vedrørende behandlingsanlæg trådte i kraft fra 1998 med vigtige tidsfrister for gennemførelsen i 2000 og 2005. Generaldirektoratet for Miljø arbejder tæt sammen med EEA om at indsamle overvågningsresultater, at følge udviklingen inden for vandkvalitet og at vurdere direktivets miljøvirkninger. Rapporterne fra EEA viser, at der, hvor der er gjort en indsats for at gennemføre direktivet, har det resulteret i en væsentlig forbedring af vandkvaliteten af mange europæiske floder og søer. Direktivet forventes at få yderligere væsentlig betydning for vandkvaliteten i EU.

Imidlertid har kontrollen i størstedelen af medlemsstaterne afsløret væsentlige mangler i efterkommelsen af de forpligtelser, som direktivet indebærer, navnlig på to punkter:

- For en lang række byområder, undertiden meget store, således London og Paris, har den nødvendige rensningsgrad været undervurderet. Mange af medlemsstaterne har ikke anerkendt den følsomme karakter af det akvatiske miljø, der tager imod spildevandet. Ud over den manglende kortlægning af den følsomme karakter af vandene nær udledningsstedet for spildevandet har visse medlemsstater ignoreret, at forureningsfaktorerne i utilstrækkeligt behandlet spildevand via flodbækkenet kan føres til det marine miljø. De har derfor ikke tilvejebragt den nødvendige rensning til at løse problemet med forurening af flodmundinger eller nedre flodstrækninger fra store byer, som ofte er beliggende langt opstrøms i flodbækkenet, eller til at mindske de overordnede problemer med marin eutrofiering, som forværres gennem afstrømning fra flodbækkener, som direkte eller indirekte løber til marine vande. Nordsøen, Østersøen og Adriaterhavet er derfor alvorligt eutrofieret, men nogle af medlemsstaterne har ikke truffet alle de nødvendige foranstaltninger til at nedsætte forureningen.
- I de fleste af medlemsstaterne er der konstateret større forsinkelser i gennemførelsen af direktivet. Hvis man ud af de i alt omkring 20 000 byområder, som berøres af direktivet, betragter de 3 247 byområder, hvor medlemsstaterne har besluttet at tilvejebringe tertiær rensning, var kun Danmark og Østrig pr. 31. december 1998 meget tæt på at være i overensstemmelse. Man må dog være opmærksom på, at situationen meget hurtigt kan ændre sig, og at størstedelen af medlemsstaterne har planer om at opnå overensstemmelse i disse byområder i løbet af de kommende få år.

Desuden viser kontrollen af situationen pr. 31. december 1998, at rensningsstandarden i en lang række af de 527 større byer med over 150 000 personækvivalenter på daværende tidspunkt faktisk var tilstrækkelig til at opfylde direktivets beskyttelsesmål. Men 37 af disse større byer, herunder Brighton, Bruxelles, Cork, Milano, Porto med omegn samt San Sebastian, udledte på dette tidspunkt alt spildevand ubehandlet til det naturlige miljø. 57 andre, herunder Aberdeen, Athen, Barcelona, Dublin, Firenze, Liège og Marseille, udledte på dette tidspunkt en stor del af deres spildevand urensset og havde helt klart en utilstrækkelig rensningsgrad installeret. Også her ændrer situationen sig hurtigt, og nogle af disse byer foretog de nødvendige investeringer i 1999 og 2000 eller vil snart have afsluttet arbejdet.

Mange medlemsstater syntes uvillige til at udlevere de oplysninger, som Kommissionen anmodede om. De oplysninger, der blev anmodet om i april 1999 og marts 2000, kom meget sent, i visse tilfælde efter over et år. Desuden har Tyskland og Frankrig ikke indsendt nogen oplysninger om situationen med hensyn til rensning af byspildevand pr. 31. december 1998.

Kommissionen er stadig i færd med at kontrollere overholdelsen af de forpligtelser, som direktivet indebærer, navnlig hvad angår den anden frist den 31. december 2000. Denne næste kontrol skulle gerne bekræfte, at medlemsstaterne har gjort betydelige fremskridt med hensyn til opfyldelsen af direktivet.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at der under strukturfondene og samhørighedsfonden kan ydes fællesskabsbistand til de nødvendige investeringer til gennemførelse af direktivet.

Kommissionen har desuden til hensigt at øge bistanden til små og mellemstore bysamfund, som berøres af fristen den 31. december 2005, samt til ansøgerlandene, for hvilke gennemførelse af direktivet er en betydelig udfordring.